

Wilhelm Egger

“Misteri fejës”

Shpjegimi i shkurt e Meshës Shenjt

Wilhelm Egger
Ipeskvi Bolzano~ Bressanone

“Misteri fejes”

Shpjegime e shkurt e Meshes Shenjt kam marr nga meditime
Prej ” Sanctissimum Novae Legis Sakrificium” nga
P. Giuseppe Frinademetz SVD

2004

Hyrja

Mesha e Shenjt (eukaristi) është qendra e fejes dhe jetës se kishes. Për këtë duhet të zhytemi, permbihëmi në “Misteri fejes”.

E merrur në shqyrtime elementat posaqe Eukaristis si zbulohët që tekstët janë marrur nga Bibla. Këto shpjegime të shkurta e Meshes së Shenjt bënë referime posaqe me lidhje që është me Eukaristin dhe Shkrimi Shenjt.

I Shenjt Atë Giuseppe Freinademetz SVD Ka qënë gjithmon i kujdeshem dhe ka kshilluar meshtaret e vet:” Celebrare bene e in santita – Mbani Meshë mirë dhe në shenjterin – të gjitha mendimet, lutjet dhe aktivitetët meshtarake duhet të janë terheqase kah këti çellim”.Mendimet të shkurta mbajnë shpjegacione e Meshes Shenjt mund të ndihmojnë në hyrje e misterit (fshehtesin) e Eukaristis.

Wilhelm Egger, Ipeshkvi

Të Ejtën e Madhe 2004

Rëndësia e Eukaristis

Kisha e eukaristike

“Kisha jeton nga Eukaristi”, Ka thënë shën Atë Pap në enciklikën e vet” Kisha Eukaristike” (2003) dhe vazhdon:

Kjo vertëta nuk është vetëm një pervoj fejes në çdo ditshmerin, por perfshin në sintezë nukleio e misterit e Kishes. Më knaqesin ajo provon në forme të ndryshme të mban panderprer premtimet:.....(Mt 28,20) por në Meshen Shenjt, nëpër shendrimin e bukes dhe veres në trupin dhe në gjakun e Jezu Krishtit, Ajo gëzohët nga këtë pranisë me një forcën e posaqme. Prej kurr, me Rreshajve, Kisha, Populi e Beslidhjes se Re, ka nisur ecjen shtegtare e tij kah mbreteria qillore, sakramenti i Hyjnushem ka vazhdu per të proklamë ditet e veta perplot me shpres në armerin.

Struktura e Eukaristike e Kishes tonë bënë të kuptojmë rrollin central E Eukaristis. Edhe nga konteplacione (soditje) këto pjesët nga mbrenda këto permbjedhja na ndihmo për të festuar Meshen e Shenjt. Ruzullimi e Kisha është organizirana që të japin një cellebrimi perfshir me misterin: Elteri, ambon, kariga e meshtarit, tabernakullit; uji i shenjt, Nga hyrja, kariga për të ulut, ose gjunzuar; Lartesia e kulmitë ralli liturgjike, lusteri, figurat të shenjta, she statue e shenjterit. Kishat tona janë konstruar në menyr që të ndihmojnë kremtimi i Meshes.

Bashkimi rethë Elterit për të ushqier me fjalë dhe me buken e jetës tregon atë çka është bashkësia e Kishës. Ne jemi një bashkësi bashkuar rethë Fjalës se Zotit, dhe ushqehemi me korpin e Krishtit, kështu risim në korpin e msitik e Jezu Krishtit. Bashkësia e besimtarëve e vet është korpi Jezu Krishtit. Sipas fjalës se shën Palit: ”Sikurse një trup i vetëm ka shumë gjymtyrë e të gjitha gjymtyrët e trupit, edhe pse shumë – nuk trajtojnë por një trup të vetëm – ashtu edhe Krishti.(1 Kor 12,12).

Kështu në kohë e ritmike e liturgjik ne krishter jemi të thirur për të festuar dilen si ditë e Zoit. Çdo dilë bashkohëmi për të lavderuar Zotin dhe për të pranuar dhuratat e tija. Si lexojmë në Zbulesen prej shën Gjonit, se krishteret të parë janë bashkuar në ditën e Zotit. (krh. Zb 1,10)

Këtu mun të thëmi që ambijeti i Kishës në kohë janë shenuar me kremtime Euharistike.

Kremtimi Eukaristike është në qendren e jetës në bashkësin. Kjo është e rendesishme perse pergjigjet deshires bashkimit, solidaritetit dhe dhurimit, shugurimit. Nëse me të vertet jemi pjesemarrë në kremtime, ne të gjithë mund të gjejmë pergjigjje në të gjitha deshirat e nevojshëm: Jezu Krishti na percjell sikur e ka percjell dy nxënsit në Emaus; është thirur për të bërë bashkësin, që të jetë të aftë për të sherbier të afermit. Fuqin nga ky takim mund të mbajmë në jetën të tjerëve.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Më perkujtime e shugurimin e tij meshtarake dhe në Mëshën e par e tij (5 agosto 1875) P. Freinademetz është shkruar:” Seç u gëzova kur më thanë: “Eja të shkojmë në Shtëpin e Zotit!” (Ps 122,1) Në shpjegimi i tij e Meshes Shenjtë ai vet ka perkthi këtë fjalë: Kisha është shtëpia meshtarëve

Struktura e kremtimit e Eukaristisë

Thirur në ushqim me Fjalën dhe me bukën e jetës

Kremtimi e Eukaristisë ka një strukturë e caktuar. Gestat dhe Fjalat shkojnë sipas ralisë e caktuar, që ka qënë elaboruar (permblodhur me kujdes) gjatë shekujve.

Në kremtime Eukaristike takohemi me dyfish ushqimit: ushqimi me fjalë dhe ushqimin me trupin dhe me gjakun e Jezu Kristi. Këto dy ushqime janë lidhur me vete në menyrë që të formojnë një kremtim perbashkët në liturgji. Struktura e fjalës, bazat e kremtimit Eukaristisë e ka mbetur pandrëshuar gjatë shekujt, nëse janë ndryshuar në bazë ka mbetur e njëjtë. Një shenjë e parë e për ushqimin në Fjalës dhe në Eucaristi takojmë në përshkrim nga shën Luka (krh Lk 24-35).

Ungjilltar shën Luka na tregon si kanë par dy nxansit këto që mund të thirëmi e dila e parë e tyre. Janë në rrugë që shkon nga Jeruzalemi në Emaus dhe kanë biseduar mbi vdekjen e Jezu Krishtit; Jezu Krishti e kanë bashkëgjatë në rrugë. Ka fillu nga Shkrimi i Shenjt për t'iu shpjeguar kuptimi i vuajtjes. I ka hapur mendjen e tyre me shpjegime e Shkrimit Shenjt dhe ka nda me të bukën. Në këtë tregim i shkelqieshem mund të shihemi një model për kremtimi e Eukaristisë, me degjimi i Fjalës, ndarja e bukes dhe përgjigja plot me feje e apostujve.

Edhe pse elementet të shumta kanë vetem variјantat, struktura fundamentale ka mbetur gjithmonë e njëjta. Nga shekulli i dytë kemi deshmë shën Gjostijani martire çka përkëto linien elementare në përmbajtjen e kremtimit Eukaristisë. Kësaj mbetur pa ndryshuar deri në ditën e sotshme në të gjitha fjaljet të madhe liturgjike. Që çka ai ka shkruar, reshti 155, për të shpjeguar dhe mësuar pagane Antonio Pio (138-161) ç' bënë të krishterët:

Në ditën e qytetit e diele bashkohen të gjithë se bashku banorët të qytetit apo fshatit. Lexojnë perkujtime nga librat e Apostujve oapo shkrime të profetëve një kohë të caktuar. Pasi të lexohën lexime. Perfaqsesi (meshtar) me një predikim nxitës për të imituar këtë shembull të mirë. Pastaj të gjithë ngihen në kambë dhe lutën si për vete - ashtu për të gjithë ata që kanë nevojë, deri sa të memsojnë të vërtetën, që të bëjmë veprat të mira, të mbajmë ligje (urdhnimet) dhe të ndjekim shëlbimi i amshuar.

Kur mbarojmë lutjen, përshendesim njëri tjetrin me një puthje. Pastaj përpara vllëzerit sjellin një bukë dhe gotë me ujë dhe Verë. Perfaqsesi merr, larteson, lavderon dhe falenderon i Ait krijuesi i ruzullimit në emër të Birit dhe Shpirtit Shenjt, dhe bënë një falenderim (në greqisht eukaristi), që të jemi bërë të denjë nga Ai për këto dhurata. Kur Ai mbaron lutjen falenderimi për hire, të gjithë i pranishëm deklaron: Amen.

Pasi që perfaqsesi ka bërë falenderimi për hiret dhe të gjithë popujt përgjigjet, këta që ne quajmë - gjakon, shpërndajnë të secili i pranishëm bukë, verë dhe ujë "eukaristizati" dhe dergojnë të pa pranishmëve.

Që nga kohëra të lashta nëpër këtë strukturë falenderimi shihet reth këtij ushqimi dyfishë ndahet fjala përplot me jetë.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Liturgjia e Meshes së Shenjte, që ka qënë htemeluar nga Jezu Krishti është në Kishë si një fara e senapit, që është rritur në kopshti e Kishes nënë ndikimin e Shpirtit Shenjt që u bë një lisë i mrekulleshëm.

Shenja e kryqit në fillimin e Meshes

Niset me shenjen e kryqit

Krishteret shenjojnë vet vetën me një rregul të qartë me shenjen e kryqit dhe që bëhët edhe në fillimin e Meshes. Me shenjen e kryqit perkujtojnë sakrifikimin e Krishti që thot nga fillimin çka kremtojmë.

Nëpër shenjen e kryqit shpallim fejen tonë në Zotin e Trinis Shenjte: Zot Atë, Biri dhe Shpirtit Shenjt. Me këto ne profetizojmë misterin e thelë në fejen tonë, dhe jemi në madhedhënie me Zoti në Trinin Shenjte.

Feja në Trini Shenjte na ndihmon për t,u orijentuar në botën tonë të madhë, sepse ne besojmë në një Zot që bënë bashkim. Ne jemi në bashkim me Atin, i cili na krijoj, me Birin, që është vëllau ynë; dhe me Shpirtit Shenjt e cili na jep fuqin që të ndjekim mirësin; dhe jemi ndervete motra dhe vëllazer.

Nëpër shenjen e kryqit perkujtojmë, që nga fillimin i Meshes, kryqin e Krisht, dhe baskohemi që të kremtojmë sakrificen e Krishti. Kështu tregojmë nga fillimin që deshirojmë të perkasim Krishtit, dhe që është për ne sakrifica e tij shumë e rendesishme, që edhe në thellsi deshirojmë të jemi të lidhur me Krishtin.

Nëpër shenjen e kryqit tregojmë që Biri i Zotit është solidar me ne njerzit. Nga kuptimi që Krishti ka vdek për ne dhe për të gjithë perosnat në botë, duhet të rritet edhe kuptimi jonë për pergjegjje tona dhe nevoja për të qënë solidar me të afermit tonë. Ne duhet që më anën e sollidaritetit të perkrahim ata që kanë nevoj, dhe ne jemi të ftrur si Simeon nga Cezarea që ka ndihmuar Jezu Krishtin për të bërtur kryqin (Lk 23,26) - për të ndar kryqin me të tjerët. Besimtarët që me fenë bëjnë shenjen e kryqit, ndihmojnë për të sheruar plagët të njrzeve; ata e gjerojnë - si Krishti - duart të djatht dhe të shmajtë, që të perqafojnë dhe pranojnë personat.

Fjalet që ndjekin shenjen e kryqit janë shprehur nga Meshtari në fillimin e kremtimit; Bashkësia në lutje po thotë vetëm "Amen". Besimtarët kështu rrefejnë fejen e tyre në Zotin e Trinis Shenjte dhe në fuqin e kryqit.

Sa është e rendesishme shenja e kryqit për pjesmarrje të vetdishme në Meshen e Shenjte tregon fakti që ai është I pranishëm edhe në mbarimin e kremtimit të Meshes Shenjte. Në momente më të rendesishme ne perseri bëjmë kryqin, per shembul gjatë leximit të Ungjillit, nder sa në kohrat e lashta dhe në momentin e lartesimi të hostijes të shuguirmit dhe kelkut.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Meshtair nuk duhet të nisë kremtimet e misterit shenjte me një shenj më mirë se shenja e kryqit.

Fuqia sakrifices e Meshes është e nisur si forca e kryqit e Jezu Krishtit.

Pershendetje

Bashkimi në Jezu Krshti

Kur persona takohën, pershendeten njeri me tjetrin me fjalë dhe me gjestë, sipas kultures që perkasin. Ashtu edhe kremtimet Eukaristike kanë forma të veta për pershendetje.

Pas shenjes se kryqit meshtari thotë:” Zoti qoftë me ju”, Dhe ne pergjigjemi “ Edhe me shpirtin tënd”. Mund të jënë perdoruar edhe formula të ndryshme për të pershendetje, për sehmbul:” Hiri Zotit tonë Jezu Krishti, dashuria e Zotit i Atit dhe bashkimi në Shpirtit Shenjt qoftë me ju”. I peshkvi pershendet bashkësin e tubuar në lutje me fjalë:” Paqja me ju”.

Në momentet e pershendetjeve hyjnë edhe fjalet e shkurta që kremtuesi, personalisht, shpreh bashkesin e tubuar në Meshen Shenjte dhe një shpjegim i shkurt për kremtimin e liturgjik.

Nëper pershendetje reciproke (të dy anshe), pas pershendetjes meshtarit dhe pergjigjes së popullit, që është krijuar një madhedhënje. Në një kohë ka qënë perdorur, këtu në Alto Afige, për të persehndetur në rrugë edhe ata persona që ne nuk i njohim. Sot zakonet janë ndryshuar. Pershendesim vetem atë që njohim, me këto forcojmë bashkimin. Në kishë jemi të gjithë pershendetur, edhe nëse nuk i njohim të tjerët personalisht.

Në liturgji persehndeteja ka një rendesi posaqe: Kjo tregon se për çfar bashkesia trajtohet në një pranishmerin ku gjindemi. Jemi në bashkim me Jezu Krishtin. Formula më shkurt, ” Zoti qoftë me ju”, tregon istorin madhedhanjet Zotit me njerzve. Në Bibel këto forma të persehndetejes takojmë disa here. Persona të cilët Zoti i ka dhënë një mision të posqme janë pershndetur nga engjulli me fjalë” Zoti është me ty”. Kështu në kohrat të veshtira, hebrenjt Gjideonë ka qënë i thirur për të shpetuar populli e Izraelit (Gdc 6,12). Fjal të njejta janë derguar të Maria nga engjulli, kur marrim pershkrimin e shpalljes; Engjulli u duk tëk Marija dhe tha:” Të falem, hire plotë, Zoti është me ty” (Lk 1,28). Sepse në Biblen takojmë me afermacion që Zoti është me popullin e vet, dhe Jezus ka qënë i thirur “Emanuel - Zoti me ne” (Mt 1,22 - 23); Iz 7,14) . Si “ Zoti me ne” Ai percjel popullin e vet deri në mbarim të botes (krh Mt 28,20).

Në të gjitha fjalët e meshtarit në kremtime bashkësia pergjigj “Dhe me shpirtin tënd”. Kjo formulë ka sipas menyra të shkrauara në Bibël, një shenjë e thellë ne perkujtojmë si Shpirti Shenjt vepron në sherbimin e meshtarit, dhe bëhemi të vetedishem se jemi një bashkësi e udhehequr nga Shpirtit Shenjt.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

“Zoti është me ju”: Nuk ka as gje më e përkryer, më shumë Hyjnore nga kjo pershendetje. Ku është Zoti atje është verteta, mëshira, gëzimi, hiri, paqja, jeta dhe të gjitha të mirta sipas

fjalës shën Françesku:” Zoti im dhe tërsia ime”. A nuk është e mrekullueshme që meshtari perserit disa hërë këtë peshendetje që bënë vyrtete në zërin e tij, që është për të lutur në menyrë efektive Zoti qëndron në zemrat e besimtarëve dhe e mbushë me çdo hirë. Meshtari zgjon në vetvete dhe në zemrat e besimtarëve deshiren për të poseduar Zotin dhe në këtë deshir Zoti vjen në takim. Meshtari është një njeri me deshira të mdhaja. Kjo është e vetmja dhe më e mira pregaditja për lutje dhe për sakrifimim.

Akti i pendimit

Bashkësia e pajtuar

Riti i perfaqësimit në Meshen Shenjt janë një seri fjalësht dhe gestës. Si persona kanë nevoj për një periudh për të hyr në shenjterin e vertet me kremtimin. Shumzimi i ritit të perfaqësimit të Meshes nga filimin janë kënga hyrjes, pershendetja dhe puthja elterit, shenja e kryqit; shenja e pendesës, Kyre (Zot), Gloria (Lavdi) dhe lutja.

Me kremtime Eukaristike ne deshirojmë që të hyjmë në botën e Zotit, që do të thotë që disponojmë të punojmë në menyre më të mirë. Akti i pendimit në fillim të Meshes është si një pasqyrë në derë, nga ata që shohim në Kishat e Medioevo. Dera e hyrjes është e shenuar nga qënia fantastike të ndryshme. Fuqit të rezikshme, nga kafsha shtepijake. Kush hyn në kishën ka hik nga forcat të kqija dhe hyn në një vend të shenjt. Në Beselidhjen e Vjeter ata që ka kanë hyrë në shenjteri kanë qënë të thirur ta jetojnë sipas urdhnit të Tenzot. Këto janë nevojitur për të hyr në vendin e shenjt (Sal 15, 24); në të njëjtën mnyrë edhe ne deshirojmë që të bëjmë gati zemrat tona për kremtime.

Me aktin e pendimit rishikojm mardhedhënjët tona me Zotin, në gjendje ku gjindemi. Shihemi që shpesh në jeten tonë dhe në akcione tona, nuk jemi dakort me atë çka Zoti deshiron për të bërë në ne dhe nëper ne.

Pranimi “ Po i rrefeim Zotit i Gjithpushteshem”duhët të dijmë një seri të vertetash të thella. Ne rrefejmë mëkatet tona perpara Zotit të Gjithpushteshmit, por gjithë ashtu edhe të gjithë vëllezërve dhe motrave të pranishem sepse me mëkatet tona demtojmë edhe të afermit tonë.

Falja e mëkatëve tona duhët të shikojmë edhe nga ana tjetër, që shumë hërë kinse nuk i shohim: nuk mëkatnojmë vetëm në momentet ku bëjmë keqe, mëkatnojmë edhe atëhëre kur largojmë dhe ikim nga rasti për të bërë mirë, kur nuk japim ushqim të urriturit, kur nuk vizitojmë të sëmurit, gjithmon kur injorojmë personat dhe nevojat e tyre.

Akti i pendimit krijon një nga mometët të ralla, ku rizbulojmë dobësi, mëkatët dhe gabimet tona, pa drejtim që shpesh kerkojm në çdo ditshmeri. Nuk kerkojmë vetëm mëshiren, por shprehim edhe dobesit tona. Zgidhja vjen në një formë liturgjiko shpirtrore, Këto mund të na ndihmojnë për të zbuluar edhe zona të errta në veprimtarin tonë.

Pasi jemi pjesemarrës në kremte Eukaristike hyjmë në botën e Zotit, duhet të dijmë nga fillimi i Meshes që Zoja e Bekume dhe Engjulli dhe të Shenjterit janë në anën tonë dhe që ne të gjithë lutemi njëri për tjetrin Zotit tonë.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Si keni kurajo për t'u afruar elterit dhe hyr në Shenjtnore të Shenjtërve nëse pëpara nuk ke pastruar veshjet e tuaja në gajkun e Qingjit?

O Zot ki mëshir –Kyre eleison

Feja e cila lutët

Ritet e fillimit i perkasin thirrjes “O Zot ki mëshir”. Kyre eleison është një pershendetje solemne e Krishtit Zot dhe një lutje.

Fakti që personat kerkojnë ndihmë varet nga natyra humane. Ne kemi nevojë për ndihmën e Zotit. E perngjajshëm thirrjet janë gjetur edhe në kohrat e vjetra si apelli e Zotit, dhe janë të degjuara edhe në pallate të imperatoreve. Gjatë ceremonisë në pallatatet e imperatoreve bizantine i pari këngëtar ka lavdeuar veprimtarin e ushtrisë fitimtare dhe populli vertetojnë duke dhënë lavderimin imperatorit dhe kerkojnë nga ky një ndihmë. Këto kerkime të mëshirës kanë mbetur vetëm në litanitë. Nga fillimi thirrja e Meshës kanë qënë të numerta. Papa Gregorio i madhë (rethë vitin 600) e ka marr vetem tri thirje, duke perseritur tri hëre, dhe paraqet alternativ nder “Kirie eleison” dhe Christ Eleison” sot zakonisht janë shprehur apo janë kënduar tri hërë.

Por, modeli i vertet për këtë gjindemi në tregime të Ungjillit. Një i verber dhe i mjerur, që ishte ulur afer rruges Bërtiste:” Biri i Davidit, Jezu Kristhi, ki mëshir për mua!”(Mk 10,47). Një atë lutët për birin e tij:” O Zot, ki mëshir për birin tim!” (Mt 17,15). Gjithashtu edhe gruaja e Kananit, pagana e cila e ka ditur që nuk ka drejt për ndihmë, lutët :” Ki mëshir për mua, o Zot, biri i Davidit! Bija ime është tortuar nga një demon!” (Mt 15, 22).

Këto thirje, këto kerkime mëshire, kanë efekt nëse janë shprehur me predispozicionë të vertët të shpirtit. Një tregim Biblik bënë të kuptojmë, çfar fuqie ka pasur kjo klithje e dhimbshme, sikur edhe me çfar shpirt duhet të jetë e shprehur, shihet edhe në tregimin e të verberit Bartimeo në Ungjillin e Markut: E arritën në Jerihon. Kur Jezusi po dilte prej Jerihonit bashkë me nxënësit e me një turmë të madhe populli, biri i Timeut, Bartimej i verbët, rrinte në anë të rrugës dhe lypte. Posa mori vesh se ishte Jezusi Nazarenas, filloi të bërtasë: Jezus, Biri i Davidit, ki mëshir për mua!” Shumë kush e qortonte të heshte, porse ai bërtiste edhe më fort: “Biri i Davidit, ki mëshirë për mua!” Jezusi zuri vend e tha: “ Thireni!” Ata e thirrën të verbërin dhe i thanë:” Mos u tremb! Çou se po të thërrët!” i verbëri hodhi mantielin e vet, atypëraty u ngrit dhe shkoi të Jezusi. Jezusi e pyeti: “ Çfar deshiron të bëj për ty?” “ Rabbuni! Çë të shoh – përgjigji e verbëri. Jezusi i tha: “Shko lirisht! Feja jote të shpetoi!” Dhe aty për aty pa dhe u vu të udhëtoje mbas Jezusit. (Mk 10,46 - 52).

Keshtu mund edhe ne të kerkojmë mëshirën e Zotit në fillimin e Meshes, dhe shprehur vullnetin tonë për të ndjekur hapat e Jezu Krishtit, si ka bërë Bartimeo.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Për Kyrie eleison ka qënë marrur gjuha greke sikur për fjalë Aleluja, Osana dhe Amen është e marrur nga gjuha ebreje; kjo është për të shenuar bashkim të gjitha kombeve në një Kishë.

Gloria (Lavdi Hyjit)

Lavderimi i Lavdijes së Tij

Eukaristia shenjë “ Falenderimi”. Për këtë nga fillimi i Meshës Shenjt është proklamuar Lavdia E Zotit. Lavdia përkët perkasin himnin e Kishës, ndjekin këngën e Engjujve në natën e Krishtlindjes:” Lavdi Hyjit në lartësin e qiellore”(Lk 2,14). Natën e mrekullueshme, dmth që kjo këngë ka qënë e marrur në kremtime liturgjike. Në fillim lavdia ka jehuar vetem në kremtime të Krishtilindjes, pastaj edhe në kremtime solemne; tani recitohën apo këndohën çdo të dilë, vetëm në kohën e ardhjes apo krezhmeve.

Lavdia është një himn në tri pjesë. Kanga e Engjujve për lajmerimin e Krishkindjeve është në pjesën e parë:” Lavdi Hyjit në lartësin qiellore”. Në këtë shton paqja “paqja në tokë njerzëve që Zoti e don”. Njerzëve të cilët Zoti e ka ruajtur hirin e vet dhe ka premtuar paqën. Në fjalë “paqja” sipas perdormit i biblikë është përbërë tere shëlbimi dhe gëzimi për të cilat njeriu ka nevoj. Çdo të dilë dhe çdo ditë feste e perkujojmë shpalljen e paqës.

Lavdia Zotit Atië është përbër në pjesën e tret të Lavdies. Këtu janë perdorur foljet të ndryshme që shenojnë lavderimë: “Ne të lavderojmë, të bekojmë, po të adhurojmë, të madherojmë, po të falemderojmë për lavdin tënde të pakufi”; Në të njejtën menyrë takohemi me fjalët që shprehin madherinë e Zotit:” Zot Hyj, Mbret Qiellor, Hyj, Atë i gjithpushtetsëm”.

Në pjesën e tret Lavderimi zbulojmë njëjtësinë e Birit, dhe kerkojmë meshirën e tij: “Zot Biri i njëlindur, Jezu Krisht, Zot Hyj, Qëngji i Hyjit, Biri i Atit”. Reshtat që po thotë “Sepse ti vetëm je Shenjt, Ti vetëm Zoti, Ti vetëm gjith i Larti, o Jezu Krisht, së bashku me Shpirtin Shenjt në lumturinë e Hyjit Atë”, është marrur një mendim i shprehur në letrën e shën Palit e Filipijanve. Në këtë letër Apostoli citon deklarin e krishterëve të parë “ Jezu Krishti është Zotëri në lavdin e Zotit Atë” (Fil 2,11).

Me këto deklarata ata e kanë njohur Jezusin si Zotin e tyre dhe kanë proklamuar kundërshtim imperatorit romakëve, që janë pretenduar që të janë të lavdëruar si Zoti. Perpara idhujt pa numerta, që egzistojnë edhe ditëve të sotshme, kjo fjalë është shumë e rëndësishme.

Mbarimi i Lavderimit mbaron me ripërtirje lavderimi Zotit me të cilën lutja është nisur: "Lavdi Hyjit në lartësin qillorë". Thirrja jonë e krishtërve është një thirrje "në lavdinë e lavdisë së vet"

(krh 1,6.12); Jemi të thirrur për të lavdëruar Zotin dhe për të nxitur paqën.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Gloria, Lavdia është një këngë triumfale e shperblimit tonë. Janë zëra Hyjore që na vijnë nga patria jonë qiellore. Himni engjullorë që ka uruar Hyji dhe njerzit sepse ardhja e Jezusit ka sjell lavdi të madhë Zotit në qiell dhe paqën e madhe njerzve në tokë. Drejta dhe mëshira janë perqafuar dhe kanë bërë një pakt për amshim.

Lutja e hyrjes fillestare

Lutja që buron me falenderime

Kolletta, lutja e përmbledhur e mbështill ritin e fillimit dhe hynë në liturgjin e fjalës në kuptimin më të gushtë. Në vete përmbanë lajmin e dilës apo festës. Fjalit janë shumë shkurtë, janë veprat të artit të vogla dhe të cilat shpjegojnë më pakë fjalë kuptimin e festës dhe mesazhin e ditës. Për shkaqe shkurtimët e saja shumë hërë janë të randë për t u kuptuar.

Që struktura e lidhjëse është një shembull për lutje tona. Meshtari po thret bashkësinë në lutje: "Të lutemi". Në qetësin e shkurt ku s'cili duhet të sodis, reflekton pranin e Zotin, dhe lejon që lutja e tij formohet në zemrën e tij.

Pas thirrjes në lutje që rikthëhemi të Zoti, shpesh në form: "O Zot i gjithpushtetshëm dhe e amshuar". Në shumë raste ndjekin një motivacion i shkurt i cili ilustron motivin për të cilin mund të kthyelemi kah Zoti përplot me shpres. Duke cituar ndonjë shembull në menyr solemne: "O Zot, që je i shendritur këtë natë të shenjt me shkelqmi të Krishtit, dritën e vertët të botes" (nata e Krishtlindjes); O Zotëri, Zoti i fuqishem, që fillon dritën e re me Fjalën tënde që u bë njeri" (mesha në pergim krishtlindjës; "O Zot, që në menyren e mrekullueshme e krijoi në perngjashmerin tënde, dhe në manyrë të mrekulueshme ke ripërtirë dhe ke shperblyer" (mesha e ditës se Krishtlindjës; "O Zot, që në këtë ditë, nëpër Birin tënd, ke mujtur vdekjen dhe ke hapur hyrje në jetën e pasosur" (Dila e pashkve).

Hëra tjera takohemi me një formë të shkurt për të njohur mirësin e Zotit, për shembull: "Zoti, burimi i çdo mirësie, / burimi i çdo, atnimi/ Ati i dritës,/ Ati që bënë të mrekulueshem shëlbimin tonë./ Ati i çdo këshilli, Ati që në Birin tënd na ke hapur derën e shëlbimit".

Kështu nga fillimi shprehim në lutje vullnetin tonë që të percaktohemi për dhuratat e Zotit; Lutja shpreh atë që është më e nevojshme: që të njohim dhuratat e Zotit dhe me nderim të falenderojmë.

Nëse zbulojmë urtinë, fuqinë dhe mirësinë e Zotit, mundë të prezentojmë në anën e dytë lutjet tona me kerkime, për shembull:” Na ndihmo që të shkojmë në takim me Krishtin, bëri gati zemra tona; lejoj që të marrim pjesë në Hyjnin e Birit tënd, që ka bërë njeri”.

Bashkësia bënë kërtime personale në lutjen që vazhdon me lavderime dhe luteje, dhe shpreh konsens personal nëpër fjalën “Amen”.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Me recitime Kyrie, Kimshir ku shprehim mizerin, dobesin tonë, dhe me Gloria, Lavdin, ku rinjohim të gjithëpushtetshmin dhe mirësinë e pa kufi të Zotit, meshtari bënë gati për të prezentuar lutejën personale dhe këto besimtarëve. Meshtar bashkon të gjitha dëshirat e veta me atë të besimtarëve. Për këtë motiv kjo lutje thirret colletta, riasunte, permbledhje. Permbledhja është më të vertet një minierë nga e cila nëpër meditacione mund të xjerim ari: Ari nga e verteta dhe dashuria më e ndezur.

Amen

Bashkësia që thotë po lutjes

Lutja me e shkurtë në Meshen Shenjt është “Amen” një shprehje e shkurt por e rëndësishme, që është shprehur në shumë lutje. Flaja “Amen” buron nga ebreishtja, është përdorur pa ndryshim në liturgjinë greqishte, latinishte dhe në shqipe. Do për të thënë: kështu është, kështu le të bëhet. Me këtë deklaram shprehim konzencin, që jemi dakort. Në mbarim të një lutje do me thënë, që lutja e shprehur nga një meshtar është edhe lutja jonë, dhe që kemi shpresë në ndihmën e Zotit.

Nga shën Pali “Amen” është përdorur që është shprehur në bashkësinë Krishtere. Që na flet gati rastësisht, në mes Palit dhe bashkësisë në Korint u zhvillua një diskutim për vepër nëse vet Pali ka qënë i besueshem apo jo. Ai shpreh, po, Zotit i nxitur nga vetë sinqeriti, ai thot:” Hyjin e kam dëshmitar: fjala jonë edhe në juve nuk është: Po, dhe jo! ka qënë sepse, Biri i Hyjit, Jezu Krishti, të cilin ne jua shpallëm - unë, Silvani dhe Timoteu - nuk ka qënë “Po” e “Jo”, por në të ishte “Po!” Dhe, për të vërtetë, të gjitha premtimet e Hyjit kanë gjetur në të “Po”.bën e vet e prandaj nëpër Të edhe mund të thëmi: “Amen”, në nder të Hyjit” (2 Kor 1, 18-20). Mund të themi i joni Amen në lutjen sepse mund të shpresojmë në Zotin Jezu Kristhi që është i aftë për të na shperblyer: ai është i besueshem.

Amen ka një kuptim edhe më të thellë. Në momente solemne në shumë predikime për Jezus – “Amen, unë po ju thëm...”- Amen është shprehje ndërgjegje autoriteti i Jezusit. Në zbulesen ka qënë i përdorur si percaktim për Jezusin: Krishti është thirrur: “Amen, Dëshmitari, Besniku i vërtë, Parimi i krijesës së Hyjit” (Zb 3,14).

Në vazhdim në kremtime eukaristike shprehim disa hërë konzencin tonë me “Amen”. Posaqe Amen është e rëndësishme me të cilin pergjigjemi kur pranojmë korpin dhe gjakun i Jezu

Krishti. Në këtë rasti Amen është një deklaram i vertët që i perkasim Jezu Krishtit, i cili na percjell si një mik besnik në të cilin mund të mbeshtetëmi.

Me “Amen” shprehim edhe konzesin tonë në lutje në mbarim kungimi, dhe posaqe në mbarim të lutejs Eukaristike. Në thirrje: ” Në lavdinë e Zotit tani dhe pergjithmon” pergjigjemi “Amen”. Ndalja nga Eukaristia, Amen, po e Zotit, duhet të jetë karakterstikë e jetës sonë. Jeta jonë duhet të jetë shprehje dhe pranimi dhuratave të Zotit dhe detyrës që Zoti na ka besuar.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Në mbarim me lutjen e permbledhur jemi ngjitur nëpër shkallë drejt Zotit. Në këtë ngjitje pergjigjet zbritja e Zoti kah ne .Ne këtë zbritje të Zotit, ne pergjigjemi me një ngjitje të re kah Zoti.

Liturgji e Fjales

Per të degjuar Fjalë

Liturgjia e Fjalës është pjesa e parë e madhe e kremtës Eukaristike. Nisja nga Konkili i II Vatikanit, rëndesia e Fjalës së Zotit në Meshën është I nenshkruar fakti për shaplljën Ungjilli është parashikuar Amboni perpara bankave.

Gjithmon pas Vatikanit i II në Kishtë është perhap kuptimi rëndesisë së Fjalës së Zotit për fejen tonë. Në hyrjen e përgjithshme në Mesharin Romak ki kuptim ka qënë kështu i formuluar:

Kur në Kishë lexohët Shkrimi Shenjt, Zoti vet i flet popullit të vet, Krshti është i pranishem në Fjalën shpallur në Ungjill. Për këtë, leximi i Fjalës së Zotit, më të cilin ndertohët një elementë shumë i rëndesishem i liturgjisë, duhet të jetë i percjellur nga të gjithë me nderim dhe vemendje.

Në liturgjin e Fjales lejojmë Zoti që të na flet dhe kështu ne mësojmë për t a njohur. Në hyrjen n e Mesharit lexojmë që në lexime, sqarohët pastaj në predikim, Zoti i flet popullit të vet, manifeston shperblimin dhe shëlbimin e vet dhe ushqen jetën shpirtrore. Vet Krishti është i pranishëm në Fjalën e vet. Diele pas diele populli, ndegjuesit mund të thellojnë veprat e Zotit dhe ne mësojmë për të njohur më mirë Jezusin.

Në Fjalën e Zotit krijohët një dialog me Zotin. Zoti na flet, por edhe ne e marrim fjalën. Hapemi Fjales së Zotit në këngë, me shprehje tona në fenë deshmojmë besnikerin tonë të

Fjalës. Të përforcuar nga Fjala e Zotit, në lutjën e besimtarëve lartesojmë lutjet tona për nevoja të Kishës dhe mbarë botës.

Lekcionari perkthyer pas Koncili i II i Vatikanit, ka edhe veshtersi. Disa pjesë Besëlidhjes së Vjetër dhe letrat shën Palit është e veshtir për të kuptuar. Apo duke degjuar vetëm njëherë tekstin mund të na ik që të mos kuptojmë thesarin e mbrendshme të Fjalës së Zotit.

Për këtë në ralin e kremtimit e eukaristike vjen ofrimi i dhuratave që janë permbledhur për nevojtarët. Disa spjegime të shkurta kanë për qëllim për të afruar Tekstit; Pergjigjja e psalmit ndihmonë për të thelluar leximin, derisa predikimi ilustron kuptimin e Fjalës së Zotit. Leximi i parë dhe pjesa e Ungjilit propozojnë më shumë një kontinuitet analog në ralin tematikë.

Liturgjia e Fjalës në kremtimin eukaristikë hyjnor kështu është një model si duhet të jetë proklamuar dhe pranuar Fjala e Zotit: Pranojmë si besimtarët dhe pergjigjemi me këngët dhe me shprehjet e rrefimit të fesë.

*Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz
Perpara që do të jetë sakrificë jonë për sakrifikim Krishti duhet të jetë mësusi i jonë për mesimin e tij. Sakrifikimi parashikon fejen, feja vjen nga degjimi. Leximet janë marrur nga Shkrimi Shenjt, ku nuk është asgjë më shumë hyjnore, as gjemë shumë efikase, me shumë e ambel se Fjala e Zotit që gjindet në Shkrimin Shenjt.*

Lekcionario Leximet

Ushqimi i fjalës është pregaditur me plotesi

Leximet biblike janë pjesë e liturgjisë eukaristike që nga fillimi krishterimit. Kisha e parë e ka marr nga ebrëjt - të cilët kanë pasur leksionar - dhe kanë çmuar si Shkrim Shenjt. Në leksionarin e hebrenjve në një periudhë kohe të caktuar ka qënë parashikuar leximi nga pes libra të Mojsiut, dhe disa tekste të mbetura nga profetët. Kështu Kisha e krishtere ka dhënë një leksionar që të krishterët të mëmsojnë për të njohur Fjalën e Zotit.

Lekcionari (libra leximeve) i tanishëm pas Koncili i II i Vatikanit është riperpunuar dhe është stabil:

Ushqimi i fjalës së Zotit të pregaditur besimtarëve me mjaftushmëri, që të vijnë krah hapur dhe me të zgjeruar thesarin e pasurisë biblike në menyr që në një numër të caktuar i vitëve të lexohet popullit pjesa më e rëndesishme e Shkrimit Shenjt.

Për dilave dhe festave janë parashikuar tri lexime një tekst nga Besëlidhja Vjetër, një nga lexime nga letra e Apostujve, Vepra Apostujve apo nga Zbulesa shën Gjoni pastaj një këngë e Ungjillit. Si lexim i parë marrur nga Besëlidhja e Vjetër që është lidhur me mendime të Ungjillit. Më këtë zgjidhje shihet si Zoti, Zotëri i historisë, është pregaditur për ardhjen e Jezu Krishtit që nga Besëlidhja e Vjetër. Leximi e letrave Besëlidhjes së Re nuk ka lidhje direkte me Ungjilin; ata afrojnë më shumë lexime në vazhdimsin e letrave.

Për lexime të dillave takohemi më një cikël trivitesh. Në vitin A lexohën pjeset të cilët më shumë trajtojnë Ungjillin sipas Mateut, që tregon si Mesia realizon premtimet Besëlishjes së Vjerët. Në vitin B lexohën pjesët e Ungjillit sipas shën Markut, ku janë prezentuar vepra të fuqishme të Zotit nder mrekullit dhe si nëxansit janë pregaditur për fen në ringjalljen e tij. Në vitin C janë parashikuar pjeset e Ungjilit sipas Lukes, i cili nenvizon para së gjithash mirësin dhe miqësinë e Zotit ndaj njerzimit. Disa pjesë të Ungjillit sipas shën Gjonit që sjellin thellsin teologjike, janë dhënë për të lexuar në kohë të pashkëve.

Gjatë ciklit trivitesh në lexime bisimtarët kanë mundesi për të degjuar pjestë e numerta të bibles dhe kështu për të arrit një dije të madhe të Fjales ë Zotit.

Për ditet e pushimit ka qënë fiksuar një leksionar posaqe. Pjeset e leximes se parë, marrur nga Besëlidhja e Vjetër, nga letra, nga Veprat e Apostuje apo nga Zbulesa e dhenë shën Gjonit janë shperndan në një ciklin bienalë. Për Ungjillin lexohët çdo vitë në menyrë progresive pjesët e trjtuaara nga Ungjilli i shën Mateur, Marko, Luka, në kohë të pashkëve, shën Gjonit.

Faleminderit për këtë zgjidhje me boleku, të mjaftuëshme është pregaditur ushqimi i Fjalës së Zotit. Në këtë menyrë mundemi realisht - siq përgëzohët apostoli i shën Palit – të ndjek” dijenija të pasura të Jezusit”.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Pas leximi thuhet”Falemiderit Hyut”. Kështu Shkrimi Shenjt, nuk është vetëm një letrë e Zotit të Gjithpushtëtshëm për kryjesat e veta? Më çfar falemnderim, më çfar nderimi, më çfar përqendrimi dhe gadishmerije për të degjuar duhët të pranojmë këto udhzyme nga ana e Zotit!

Lexime biblike

Fjala e Zotit si ushqim

Izaberi sti ti se svida Perseritje pnderprer, Në menyrë të perseritshme u ringjall pyetja në Kremtimin Euharistik – në vend lexime biblike – a mund të marrim ndonjë tekstë tjetër. Posaqe kjo deshir vjen në rast martesë, pagëzimi dhe meshë për fëmij.

Shumë hërë janë propuzuar për këto raste tekste nga literatura botës, poezi, aforizmi dhe tekstët botuar në libra tjera religione. E vërtët, perkundert lexime biblike janë tekstët të mira edhe religjione të tjera si gjithashtu poezi dhe filozofi – takohët një farë e vertëte e amshuar. Histori, poezi dhe të tjera janë përbër nga shumë do me thënje të pasura me shenja që mund të perdoren në momente tjeëra jasht liturgjisë, si për shembul tek lajmerimi dhe si hyrje në festë.

Sa i përketë zgjidhjesë tekstëve biblike për rastërt shumta janë perferuara tekste të pararara nga leksionari, sepe shumë hërë dishohët se ka disa tekste biblike më të përshttshme në raste

të posaqme. Shumë herë bëjnë zbulim sa mund të jetë efikase mbi ato mesazhe të papritshme që nuk i kemi zgjidhur ne.

Vertët që shumë tekste biblike mund të dukën të komplikuar dhe të rëndë, jo modern dhe jo interesant. Por, kush beson që kundër tekstet Zotit i flet, mund të ndalohet në spjegim personal. Vatikani i II, në konstitucione mbi Fjalën, shpreh me këtë termin: Në libra të shenjta, në faktë, Babai, Ati që është në qiell vjen me shumë dashuri në takim me fëmit e vet dhe hyn në bisedim me ta; në fjalën e Zotit pastaj insiston në menyrë efikase dhe të fortë për të qënë fuqi e Kishës dhe për fëmi Kisha forcon fenë e tyre, ushqen shpirtin, nga burimi i pastër për jetën shpirtërore.

Këtu deshiroj të marr një mendim teologu i madhë Karl Rahner me miratime për lexime e Shkrimi Shenjt:

...një krishter nuk duhet të ushqen zemrën me mendime falso dhe mos të jetë e pa mundur të afrohet direkt të Zotit, nëpërmjet Fjalës së tij, një ballafaqim të caktuar për jetën e vet. Edhe krishteri i mesëm ka drejt që të marr një qëndrim personal ndaj Shkrimit Shenjt. Kush lexon me përvutëri dhe me vetë kritike, kush mbeshët në mbeshetje Biblike e mbrenda Kishës, Mund më të vertët të degjoj personalish në Bibel Fjalën e Zotit për vete dhe për jetën e tij. Fjalën mbi të cilën është themeluar jeta deh vdekja.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Detyra e parë e Krishtit ka qënë mësimit, për hirin e mbrendshëm falenderimi, për hirin e jashtëm predikimi i Fjalës "Më ka derguar për të shpallur të varfërve lajmin e Gëzueshem". Me mësim Krishti u bë për ne rruga, nëpër vdekjen e tij u bë jeta jonë. Vetëm atje ku është sakrifikim i vertët që do me thëë në Kishën e Krishtit, atje është gjithashtu edhe mësuesi i madhë. Meshtar, që ofron sakrifikim, si edhe Ai i cili e shpallë.

Psalmi pergjigjeshmeris

Pergjigje lutjes në Fjalën

Në lexime biblike pergjigjemi me një pergjigje të shkurt " Faleminderojmë Zotin"; Pastaj vjen "pergjigjja e psalmit"

Pas leximit, nga ana jonë duhet të japim një pergjigje. Mesazhi i tekstit është i shkurtë për këtë arsye është e nevojshme për të thelluar në meditim. Pergjigjja e psalmit merr terminet nga lexime, përrseritje të shkurtëra ndihmojnë për të thelluar më mirë porosin e leximit. Në shekullin e mesm kanë folë për " tipje" sot meditim apo soditje Fjalës së Zotit: sikur typim udhshqimin për të vërsuar, kështu duhet edhe një thellim i soditjes personale.

Psalme janë libra të mëdha të lutjeve të popullit Zotit, për këtë kanë qënë libra të lutjeve edhe Jezusit. Në këto kënge është ruajtur feja e besimtarëve të popullit të Zotit në Besëlidhje e

Vjetër: lutjet personale dhe të bashkësive, lutjët lavderimi dhe ndermjetsimi. Një bashkëvëllau im të cilit jam borgjili për dashurin që kam për Shkrimi Shenjt, më ka thënë për Psalmet:

Në psalme rrahë zemra e vertët e Izraelit. Në të është pasqyra edhe jeta e mbrendshme e njerzimit me të lartë dhe më të poshtersit të veta, me gëzime të veta dhe me frikat e veta. Në të është e pranishme veshja kriujesit: toka dhe deti, dielli me malet, bimet, lisat dhe shtazët, erat me mjegullat, dielli me yjet. Por është e pranishme edhe historia e Izraelit posaqe në proekte të adhmeris ku e vertëta e Zotit kostituirua zotrimi e vet mbi botën e mbrendshme dhe garantoj shembimi për amshim.

Në psalme populli Izraelit flat me Zotin, zoterin mbi historinë. Shën Agustini thot që vet Zoti ndihmon për të levduar Zotin. E ka shkru:

Për të qënë i levduar nga njerëzit në botë të ndershme, Zoti e ka levduar vetën. E kam par që Zoti levdon vetveten, njeriu ka gjetur menyra të vertët për të levduar.

Gjendja e lutjes është paralele me gjendjen e fjalës. Flasin për fëmi si ato ngadal-ngadal mësjnë të flasin. Me psalme mund të mësojmë për të ushtru lutje: ata zgjerojnë vizionin tonë në kuptim që të jenë nen sytë e historisë së Zotit me njerëzit sikur edhe gëzimet dhe preokupimet e njerzëve; lutja jonë shtohet duke perdorur falemnderimi dhe lavderimi që kalon në përбетimi.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Në lexime Zoti na flet neve, në këngën pergjegjse ne i pergjigjemi Zotit.

Kënga e Ungjillit

Mirëseardhja Ungjillit

Në liturgjin e Fjalës shpallja e Ungjillit është prekatitur me proklamime Alleluja. Në një ndjenj për të ndare mirseardhjen Ungjillit, më mirë për të thënë Zotit i pranishëm në Ungjillin.

Si proklamimi (perpara Ungjilit) vjen një apo dy rreshte të Ungjilit të cilët d lexohen pakë më von. Në këtë menyre degjuesit janë prkatitur për tekstin e Ungjillit.

Më Aleluja ne levdojmë Zotin. Termi “Aleluja” rrejdh nga ebreishtja dhe thotë:” Levdoni Jahwe / levdoni Zoti”. Proklamimi këtu është orgjinali me cilin këngëtari që udheheq bashkësinë thret popullin për të levduar Zotin: formula është e njëjte me atë :” Kendoni, falenderoni , lavderoni Zotin me muzik të ndryshme”. Më kohë proklamimi Aleluja është përdorur autonome duke ndryshuar në një proklamim lavderimi në mbledhje liturgjike. Tjera shprehje lavderimi ndaj Zotit janë:” i Bekuar Zoti”. Amen që do me thënë ashtu, le të jetë ashtu”, “Osana, ndihmona”. Këto proklamime janë marrur nga lutjet e popullit hebrejt, pastaj ka hyn dhe u bë pjesa liturgjike krishtere.

Aleluja është një këngë pa fjalë, shën Agustin thotë:” Fjala plot gëzim pa fjalë”. Gëzimi mund të shprehet edhe pa fjalë. Në një vepër franceze kam gjetë një krahasim i cili më pelqën shumë:” Në historin tonë popullore evropiane takojmë një lloj këndime pa fjalë që janë kremtimi Jodler në teritorin e maleve”. Aleluja gjithmon ka qënë e kënduar. Shumë heret Aleluja u bë një deklaram i Kishës së pashkëve. Kur pershendesim Ungjillin me Aleluja japim një mirseardhje të gëzueshme Ringjallunit i cili në Ungjillin flet me gojen e vet në menyra posaqe nder te veta, për të trazmetu fjalën dhe jetën e vet. Në kumtime të Ungjillit bëhet i pranishëm Jezu Krishti, siq thot Koncili i II Vatikani, sepse Ai është që flet kur Kisha lexon Shkrimin Shenjt.

Nëpër deklaram përpra Ungjillit bahemi gati për Ungjilin: Ai i cili kumton prekatitet me disponim me lutje në ambone; në liturgjit solemne percjellen me kandela të ndezura dhe me tamjan. Kështu të gjitha janë gati për të kumtuar Ungjillin.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Permbi Eukaristin e Shenjt Kisha nuk posedon sende shumë të denja se adhurimi i Ungjillit, Kjo është Fjala e Zotit.

Ungjilli

Për të njohur dhe për të kumtuar Krishti

Pjesa më e rëndesishme në liturgji i fjalës është Ungjilli.

Koncili i II i Vatikani thotë:

Në Ungjillit është prezetuar para syve tanë persona Jezu Krishtit, si në veprimtarin e tij, apo, si në Fjalën e tij. Nëpër Fjalën e tij Jezu Krishti bahët pranishëm në mesin tonë. Për këtë fakti pritët, (pergjigjët) me një perqendrim respektit të madhë nga ana besimtarët.

Në liturgji edhe Ungjilingjilstar është sendë të... strahopostovanja...respekti të madhë, meshtari apo gjakoni cili kumton lajmin e gëzueshëm e prgadit me lutje. Pas Fjalës: "Nga ungjili sipas... me gishtin bënë një shenjë e kriqyt mbi librin, në ballin, në gojën dhe në gjoksin. Në festave ungjilstar është edhe timosur me tamjan.

Kush kumton Ungjilin këtë bënë më respektin të madhë që paraqet vet liturgjia. Degjojmë Ungjilin duke qëndruar në këmbën, për shkak respektit ndaj Fjalës se Jezu Krishtit. Për të qëndruar në këmb deshmojmë që jemi gati që të shkojmë për të shperndar fjalën e Zotit.

Shpallja Ungjilin është një ndodhi solemne, por me kohë të shkurt. Duhët të kerkojmë mundesin që nëpër lajmin tonë të gëzueshme të arrit lartecin njohjës e Jezu Krishtit (krah 3,8).

Perpara lajmeve të shumta të perverzme rethë nesh, edhe kjo e Krishtit duhët të gjej veshi të hapur të mirë.

Një rasti I mirë për të pranuar Fjalën e Zotit në jetën tonë është pregaditja e dilës nëpër leximi pjesës së Ungjillit.

Dila rizikon që të humbin kerakterin e vet e krishtëd, për këtë duhët të kerkojmë rugët të reja që ecin kah një kultur e re e dilës. Nëse nga shtunja – apo një ditë tjetër gajtë javës – lexojmë teksti e Ungjillit e dilës, dhe bëjë disponim I mbrendshme për të I degjuar. Mund të bëjmë e vetëm, me familjën apo më një grup emiqt tanë.Fillojmë me shenjën e kryqit, lexojmë një kreu, shtojmë me ndermjëtin nevoja personale apo për botën, mbarojmë me shënjen e kryqit.

Për një pregaditje e shkur për dilën mjaftë është pes minuta. Në këtë menyrr bëjmë jonë Ungjilin e dilës, do të kalojmë javën percjellur me Fjalën e Zotit.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Gjat shpalljës së Ungjillit besimtarët qëndrojnë në këmb. Kjo është një shenj e gëzimit, ringjalljës shpirtrore, nderimi dhe perqëndrimi është një shënjë e degjueshmerisë. Shënjët që percjellin shpalljës së Ungjillit shprehin dashuri, nderimi dhe enuzijazmit të shenjët ndaj Ungjilli dhe Krishti që vij personalisht në librin e Ungjilli.

Predikim

Shpjegimi dhe interiorimi (pervetësime) i Fjalës

Predikimi është përshkruar për dileve dhe ditët e festave në mesha me besimtare. Mund të lihet vetëm për motiv të rënd. Meditim, soditje "predikim" është një formë kumtimi i posaqem një spjegim i tekstit biblikë e nuk është vetëm një paraqitje e temave të caktuara të fes lidhur me jetën. Kur degjojmë ne në lexim. Kur duke degjuar në lexime bëhët zhvillimi i situatave konkrete në bashkësi. Në aktivitete të shën Palit në Antijoki dhe Pisdin dim që

pergjigjesit e sinagoges duke thene:” Vellezer, nese keni ndonje fjale ngushllimi per t’ia drejtuar popullit, folni!”(V. Ap 13,15). Edhe ne ditet tona kemi nevojë per memsimet, kurajo, nxitje, ngushllimi.

Modeli i nje predikimi behet nga vet Jezu Kristi. Nga fillimi i jetes se vetë publike ne Nazaret (Lk 4,16-30) mund te lexojme ne nje artikullë shkrimi, Jezu Krishti spjeron duke thene:”Sot shkon ne vend kjo pjesë e Shkrimit Shenjt qe e degjuat me veshë tuaj.” Fjala e Shkrimit ka qene vendosur ne menyre totale nder lidhje situata aktuale nga ata qe degjuan. Me predikim njerzit jane nxitur per te bere vendim per Jezu Krishtin.

Zakonisht predikimi duhet te bene kremtues, udheheqesi personalisht. Predikimi eshte i besuar personit te shuguruar nga Kisha, meshtari, gjakonjët, sepse ata jane pjesemarrës te thirur per te udhehequr Kishen. Ne raste te posaqme eshte rekomnduar – si ne ipeshkvnin tone - eshte nje njeri nga bashkesia famullitare duke dhene fjalen kurajes lidhur me probleme konkrete te jetes krishtere; Ne dilen kushtuar per familjen, per shembull, nje babai dhe nje nene; ne dilen kushtuar komunikimit social nje person qe ka pervoj ne ketë lami, fush.

Predikim eshte nje ure qe lidh jeten konkrete me bashkesine krishtere. Ku mund te gjersoj dhe thelloje nevoja te pranishmeve. Ugjilli ne vend te pare vepron ne pedhiudhe konkrete. Disa pritje nga kjo kohe dukën si i huaj; per ketë eshte ndihma e madhe nje shpjegim qe stabilizon nje lidhje me situaten tone aktuale. Shpesh kemi pervoje qe situata te nje kohe I pergjajne shume kohes tone.

Predikim duhet te nxisë per te kremtuar sa me mire Eukaristin. Ne ketë menyre, lidhur me jeten aktuale, duke udhehequr kah pjesemarja ne kremtim te Meshes se shenjt.

Nese lejojme qe te na prek Fjala e Zotit eshte e mundur qe nje reshti apo nje mendim na percjellin gjate terë javës. Ne ketë menyre kjo vlene ka thene shen Gjjirollamo:” Beni nga zemra juaj nje bibliotekë te Krishtit.

Meditojme me p. Giuseppe Freinademetz

Secila germë e Shkrimit Shenjt eshte buka qe vjen nga Jezu Krishti, qe ushqen shpirtin per jeten e amshuar. Duhet pranuar farën e mire me zemren e prekatitur dhe per te sjell frytet neqind fish ne durim.

Besoj

Pergjigja besimtareve ne Fjalen e Zotit

Interesi per fen eshte, nga anen jone, nje pergjigje e rëndesishme ne Fjalen e Zotit. Nje pergjigje e pare eshte prezentuar ne pergjigje te psalmit, nje reflektim e fesë ne Fjalen e Zotit. Pergjigja e dyte eshte Besoj: Perqafimi, pranimi i Fjales se Zotit u degjua ne lexime

dhe u spjegua në predikim. Rrefejmë fejen tonë në Zotin e shfaqur në Trinin Shenjte në veprat e tija.

Secili prej nesh vet reciton Besimin e shkurtër, e marrur “Simboli i Apostujve”. Nga këto deklarime të fesë legjenda tregon që çdo njëri prej Apostujve të Kishës ka dhënë një mendim; kështu është mbledhur lutja nga dymbdhjet fraza. Kështu tregon një mendim të shprehjes së vet që ne, në Besim, jemi bashkuar në fenë e Apostujve të Kishës. Pranimi i fesë së Apostujve dhe Kishës realizojmë kështu një bashkësi në fë dhe pasurojmë mendjen me të vertëten fundamentale të fes në fillimin e kremtimit Eukaristikë.

Në kremtimin Eukaristikë është sjellur duke ripërtir veprat të mëdha të Zotit si edhe vepra të mira të Tija, dhe pastaj është marrur dhe emruar nga Zoti në Trini. Perse pa ndryshim është marrur në Meshë proklamimi i fesë? Në kohërat e lashta Besimi është recituar në kremtimin e pagëzimit. Në një epokë kur feja ka qënë në rezik nga hereza të ndryshme në Meshë ka hyr Besimi pergjigjja në Lajmin e Mirë.

Proklamimi i fesë në një Zoti dhe në Trinin çdo ditë është bërë më shumë e rëndesishme. Nga Koncili i II i Vatikanit Kisha ka pranuar gjithmon më shumë vetdishmeri që është “ një populli i bashkuar në bashkim më një Atë, Bir dhe Shpirt Shenjt”. Një bashkësi që jeton në bashkim bëhet një mesazh i derguar në botën e sotshme, ashtu të nevojshëm për paqë dhe bashkim.

Është një shprehje në Besim që është dukshme dhe posaqme. Në festën e Krishtlindjës në lajmrimit të nxanurit të Krishtit është parashikuar që të gjunzojmë në fjalën :” I nxanurit nëpër Shpirtit Shenjt i lindur nga virgjëresha Mari”. Të dilave dhe festave të tjera është parashikuar një adhurim i vogël. Këto për një shkak të mirë. Në fakt në reflektojmë mbi mishërimin e Jezu Kristit që u bë njeri nder ne i cili si njëri pranon mbi vete dhimbje dhe vdekjen.

Proklamimi i fesë i takon personalisht secilit prej nesh. Besimi i recituar apo kënduar nga një grup (kori), gjithmon nisët me fjalë “besoj”. Në këtë menyrë shpreh që secili prej nesh të ndihët personalisht angazhuar në fen e Kishës.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Pas Ungjilit dhe predikimit deshmi meshtarit dhe besimtarevet është shprehur, deklaruar feja e tyre(credo). Këto është një konkluzim i mirë e liturgjis së fjalës së mirë e themeluar në misterin e shënjtë (fsheftesin) që tani kremtohen.

Lutja e pergjithshme e besimtarëve

Lutja besimtarëve

Litja e besimtarëve e haruar me kalimin e kohës, lutja e pergjithshme e besimtarëve është kthyer në Meshën e Shenjt nga Koncili i II Vatikani. Perpara ka qënë pjesa “nucleo primitivo” kremtimi Eukaristik nga shën Gjustian – nga shekulli i II pas Krishti autori i teksteve më të vjetra të pershkrimit Eukaristis – duke përmendur këtë lutje, kështu shkruan:” Në lutje të besimtarëve bashkësia krishtere ushtron shërbimi vet meshtarake. Duke prezentuar perpara Zotit si një ndermjetësim kujdesit për njerzimin. Me ndermjetesime janë për Kishën dhe botën, ne shprehim solidaritetin tonë me tjerët. Ndihe mi i bashkuar me Kishën dhe mbarë njerzimin. Lutja e besimtarëve na ndihmon për kundërshtimin e egoizmi tonë.

Në shprehje njetëve janë disa regulla gjenerale. Ndermjetësimi duhet të jëtë i shkurtër dhe i dërguar kah Zoti por jo që të jëtë një predikim apo egzort i pranishmit. Dispozicione liturgjike parashikojnë që të jënë të pranishme katër nevoja: Kisha dhe nevoja e saj; pushteti që rregullojnë bashkësin njezore; që janë në veshtersi; bashkesi famullitare. Në kremtime të posaqme - kungimi i parë, krezmimi, martesë, salikimi – sikur edhe në rastët të ndryshme. Lutjet janë gjithmon të dërguar kah Zoti.

Në lutje të besimtarëve, besimtarët pranojnë pergjigje të veta për Kishën dhe Botën. Demostrojme – si thot Koncili i II i Vatikanit në konstitucionin baritorë përmbi Kishën në botën e sotshme – Duke qëndruar në bashkim të ngusht më familjën humane dhe kur të bëjmë vuajtje tona dhe frikën e njerzeve, perpara të gjithë të varferve, të shtypurit, të perjashtuarit dhe të lanurit pas dorës.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Të keni shpres, se lutjet tua janë perkratur në Emer dhe për merita të Zotit tonë Jezu Krishtit që ka thënë:” Përnjëmend, pernjëmend po ju them: çdo gje që t’ i kërkoni Ati në emer tim, do t’ jua jepë”. (Gjn 16,23).

Definicia

Shumë emrat për Eukaristi

Kremtimin të cilin zakonisht therrasim “Mesha e Shenjt” apo kremtim Euharistike” ka shumë emra; dhe janë shumë emrat të ndryshëm, më të cilët ne definojmë, shprehim kështu mistere, thenjën e thellë të këtij sakramenti dhe që shprehët në definicione të ndryshme, që në menyra të ndryshme, mbeshtetën në thekse të posaqme.

Në raste të shumta flasim për Meshën e Shenjt. Ky emer del nga fakti që, këtë kremtim e mbarojmë me fjalët latine “Ite Missa Est”, apo” Mesha u krye” që nder të tjera origjinali nuk është as gje tjetër përveç konstantim dhe mbarim i Meshes Shenjt. Perkundrazi ndarja është gjithmonë e lidhur me thirrje të besimtarëve për të shpallur fjalët krishtere; Për këtë fjala “Mesha” perkujton misionin tonë krishterë.

Thirrje “Eukariste” rrjedh nga greqishtja që do me thënë “ Falemderim” vetë Jezusn, në Darkën e mbramje, ka “falenderuar”Atit qiellor për dhurata të tija (Mt 26,27) Pastaj mori kelkun, u falenderua, ua dha e tha: Pini prej tij të gjithë. Gjatë kremtimit bashkohëmi në falemnderimin e Atit nepermjet Birit Jezu Krishtit, për dhuratat të tija të mëdhaja: Krijimin, Shperblimin, ringjalljen, shenjterimin. Termini shenon në të njëjtën kohë edhe “bekimin” sepse kremtimi perkujton bekimin e hebrenjve që – gjatë të kaluarës janë proklamuar veprat e Zotit.

Krishter e parë kan thirur mbledhje të veta me termin “ Ndarja e bukës” (kra Vap 2,42). Thirrje të shumta perkujtojnë që në traditën e hebrenjve ndarja e bukës është bërë një ritualë solemn; Jezus i ka shfrytezuar, si mund të thëmi, e ka përky deri në plotësië, mbarim, kur në shumzimin e bukës, si edhe në Darkën e Mbramje prezidera menzes,..... bekoji bukën, e theu ua dha nëxanëseve të vet e tha: (Krahe Mt 14,19; 26,26; 1 Kor 11, 24). Në këtë aktë dhe në këtë gjestë tipikë për Jezu Krishtin, nëxanësit ia kanë njohur në Emmaus, pas ringjalljes se tij (krahe Lk 24, 13-35).

Shën pali defionj këtë kremtim “Darka e Zotëri Jezus”. (1 Kor 11,20). Sepse e quan darkën që Jezus ka kremtuar bashkë me nëxënësit të vet perpara sakrifikimi të vet. Trajtohet edhe anticipacione, parashije i banketit dasmes Qingji në Jeruzalemin qiellor, pershkruar në Zbulesën(krahe 19,9). Thirrje e perkujtime të mundimit dhe ringjalljes së Jezusit”është “sakrifica e shenjt” që perkujton kremtimin që është i pranishëm në sakrifikimin e Krishtit Shperblyes.Të njëjtin koncept ka “ Sakrifica të shenjta në Meshë”, “Sakrifikim të lavderisë” (Eb 13,15); “sakrifikimi i pastër” (krahe Mal 1,11). Pastaj në këto janë perbër permbi gjitha sakrifikimi i Besëlshjës se Vjetër.

Shpesh vjen edhe shprehja “Sakramenti i elterit”. Edhepse kremtimi Eukaristik ka një shënjë të posaqme nga eltare, sepse në të elterit kremtohet. Flasim gjithashtu edhe “I Shenjtnushmi Sakrament”, pastaj eukaristia sakremente për të zgjidhurit. Fjala “Comunione” “ Bashkimi” shpreh bashkimim me Zotin që realizohët në këtë sakrament që bënë pjesëmarës në korpin e tij dhe në gjakun e tij, deri sa të mund të jemi një korpi i vetëm”.(krahe 1 Kor 10, 16-17).

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Sepse sakrificat e elterit është një detë pa kufi çdo të mirë dhe maksimi misteri (sheftesi) i Zotit. Gjuha njerzore nuk mund të gjej terminët që të shpreh në menyrë të bindur këtë të mirë të madhe.

Paraqitja e dhuratave

Kryjesa e thirur për të qënë ndryshuar (transformuar)

Kremtime liturgjike të Eukaristisë (festimi i flijimit) fillon me paraqitjen e dhuratave: bukë dhe verë sjillet në elterë. Meshtari merr në duartë të veta kelkun dhe patenen (tasi i vogjelë) dhe shpreh një lutje.

Këto veprime nga vetja janë të pasura me shënja. Kush percjell me vemendje dhe ndjek shenjat e kuptimit. Lutjet e shprehura nga meshtari spjegojnë gjestët e veta” i Bekuar je Ti o Zot” prej bujarisë sate e morëm bukën ...që po ta kushtojmë, që do të bëhet për ne buka e “jetës së pasosur”...që do të bahët për ne pije shpirtrore pije e shëlbimi. Kjo lutje i pergjan bekimit të ushqimit të hebrenjve. Jezu Krishti vet ka shprehur të njëjtën lutje kur ka falenderuar për bukën. Një lutja atëher shpreh. “ I bekuar je ti o Zot, krijuesi i tokës, nga ti kemi marr këtë bukë, që është fryti i tokës”.

Në paraqitje dhuratat deshmojnë që ato i kemi nga Zoti dhe atij i kthehëmi. Buka dhe vera janë gjithashtu fryt i punës së duarve të njerëzve, që edhe këto ia kushtojmë Zotit. Kështu në paraqitjet e bukës dhe verës shprehim njëkohësisht pranimin dhe dhurimin. Njeriu falenderon Zotin për dhuratat të tija, dhe njëkohësisht thërret për një qëndrim të njohjes së krijesave. Paraqitja e dhuratave shpreh vizione të krishtera ndaj krijesës dhe dhuratat e sajë. Në Eukaristi buka dhe vera shëndrrohet. Në të krishtërt besojmë që tere gjithësija, bota e krijuar është e caktuar për shëndrim, sikur thot shën Pali (krah Rom 8, 18 - 22). Sepse edhe vetë krijesa do të lirohet nga skllaverimi i shkatrrimit për të marrur pjesë në lirinë dhe lumturinë e bijve të Hyjit. Krijesa do të jetë pjesëmarrës në jetën e ringjalljesë.

Në letren e orijentale “ Oriëntale Lumen” që flet për rëndesin e Kishës orijentale për tërë Kishën, Shën Atë Pap flet për potencijallin eukaristik të krijimit.

Kush kërkon një raport autentik me vetvete dhe me ruzullimin, kështu shpesh i njollosur I prishur me egoizmin dhe me deshirën për të poseduar, liturgjija zbulon menyr kah njeriu i ri dhe thërret në respektin për ndikimin e forcës liturgjike në botën e krijuar: ato janë parashikuar për të qënë ngritur Zotit në Eukaristin, në pashën e pranishëm në sakrifikimin e elterit.

Sikur fjalët e aktit të paraqitjës së dhuratave deshiron të shpreh shëndrime dhuratave si transformim i paster dhuruesit në korpën dhe në gjakun e Jezu Krishtit. Bota është e aftë për ndryshim. Në elter buka dhe vera e pranojnë do më thënje e tyre më të thëllë, ndryshohën supstancin e vet në dhurata shpirtrore që shëndrohën në korpën dhe gjakun e Jezu Krishtit.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Duke ofruar bukën dhe verën, meshtari paraqit vauajtjet e veta, sikur edhe jetën e vet. Ofron vetvetën dhe atë çka posedon sikur edhe të gjithë të pranishmët dhe të gjitha krijesat.

Permbledhja e lemoshës

Ndrja e vëllëzrore

Permbledhja e lemoshes, gjatë paraqitjes së dhuratave shpreh solidaritetin të krishterët më të tjerët.

Këto kanë qënë të pranishëm nga shekulli i dytë. Shën Gjostiono ka shkruar:

Në fund ata që ka kanë mjaftë dhe deshirojnë për të dhënë atyre që besojnë. Atë çka mbdhahet, merr ai që udheheq takimin dhe ia ndan vobekteve dhe të vuajturve dhe atyre që janë të sëmur apo që kanë nevoj për diçka tjetër, kështu edhe për ata që janë në burgje apo shtegëtar që vijnë nga jashtë. Me një fjalë, kujdeset për të gjithë të nevojshmit.

Permbledhja lemoshën është edhe më e vjetër. Në letrën e vet Korintazëve shën Pali iu flet për ndihmën e organizuar nga ai në bashkësi ndalur nga paganizmi për kishën që është në Jeruazalëm. Ai ka dhënë këtë udheheqje:

“Për sa i përket mbledhjes së ndihmave për shenjtër bëni edhe ju si u kam urdhëduar kishave të Galacisë. Të parën ditë të secilës javë, secili prej jush të ndajë në vete sa të këtë mundur të kursejë, në mënyrë që të mos mblidhen vetëm kur të vij vetë.(1 Kor 16, 1-2).

Kjo ndihmë, sikur edhe ai vet sçarton përpara, është nxitur nga shembulli i Krishtit, i cili duke qënë i pasur, u bë për ju i varfër, që ju të bëheni të pasur me anë të varfëris së tij (2 Kor 8,9).

Në kishën tonë lemosha mblidhet të dilave. Këtë lëmosh në para i perdorin mbi të gjitha për nevoja të famullisë, dhe në ditë të caktuara edhe për nevoja të ipeshkvis dhe Kishës univerzele, pergjithshme. Disa shenjter kanë par një lidhje direkte me lidhjen e korpit të Krishtit dhe dashurisë për të varferit. Shën Gjovani Krizostom, ipeshkvi nga i Konstantinopolisë, në shekullin e katërt ka konstantu që disa përsoana ofrojnë shumë për ndertimin dhe rregullimin e kishës, por janë të pa ndieshëm për nevoja të afermit. Pershkruan kështu:

Nëse ti kujdesësh për bukurinë liturgjike, dhe nuk e mbyll zemrën përpara vëllaut që vuan, sepse ai është një tempullë i gjallë, më i perkryer nga një ndertes e gurit. Zoti nuk ka nevoj për kelkun e aritë por për shpirtat të arta.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Meshtar mos haroni për të lënë në patëna tënde, bashk me hostijën, edhe zemrën tënde dhe të gjithëve besimtarët të pranishmet. Sikur buka do të shendrohët në Korpin e Krishtit, zemra e tij edhe të gjithë besimtarët do të ndryshohën në Krishti nepërmjet dashurisë dhe imitimit.

Lutaj permbi dhurata

Lutja e pranimit dhe shugurimit të dhuratave.

Mbarimi i paraqitjeve të dhuratave është permblodhur nga e ashtu thënja “ lutjet mbi dhurata”. Panderprer është e përbërë nga dy pjesë apo nga një thirrje në lutje, edhe një tjetër lutje permbi dhurata. Meshtari thret në lutje me fjalë që të gjithë e dijme:” Lutuni o vëlëzer dhe motra, që flia ime dhe e juaja të dalë e pëlqyshme para Hyjit, Atit të gjithpushtetshme”. Pergjigjja gjithashtu e pershkruar:” Zoti e pranofte flinë prej duarve të tua, e ajo daltë për lavd e lumtëri të emrit të tij, si edhe për dobi tonë dhe të mbarë Kishës së tij të shenjtë”. Kjo lutje e shkurt është e rëndesishme pikërisht sepse mban permblodhje motivesh që karakterizon Eukaristin e shenjtë: në liturgji permblodhët ndodhi shperblimi i njeriut dhe lavderimi i Zotit.

Pas thirjes në lutje vjen lutja mbi dhurata në kuptimin e ngushtë. Ndonjehër janë permendur festat të cilat në këtë moment janë festuar. Në festën e Shetnushmës Trini, per shembul, lutja thot: ”Thiremi Emrin tënd o Zot permbi këto dhuratat që të ti paraqësim, shendrrona neve të gjithë në një sakrific e të amshuar për të dhuruar”. Pastaj lutemi Zoti që të pranon dhuratat që kemi bërë gati; Çartë thojmë që këto dhuratat simbollizojnë faktin që deshirojmë t’i dhurojmë edhe vetvetën Atit dhe lutemi që të na pranon. Kjo lutje shpreh sekretin e festës së shën Trinisë. Pastaj ne kerkojmë që t’i perkasimë Zotit për amshim, që të hyjmë dhe të bëhemi pjesmarës në bashkësin e Shenjtës Trini. Në Meshën thirret Shpirtit Shenjt, lutja për dhurata ka disa koncepte që janë të shprehura perpara apo pas shugurimit. Lutemi për veprimin e Shpirtit Shenjt; O Jezu Krisht shenjtro dhuratat tona me arrdhjen e Shpirtit tënd”. Edhe në këtë rast lutemi Zotit që të pranon dhe shenjtëron dhuratat sikur edhe zemrat tona të pastron dhe shenjtëron.

Shpesh lutjet permbi dhurata shenon kalimin nga paraqitjetja e dhuratave në kremtimi e më tejme Eukaristikë të vertet dhe vetvetës, që janë shprehur nëper fjalat:” O Zot i gjithpshtetshë, nga bujarisë sate e morëm verë dhe këtë bukë, të paraqësim ti, që të jetë për ne ushqimi për jetën e pasosur”.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Jeta jote le të jetë dhurimi, flijimi panderprer fjala e shën Palit:” Ta kushtoni trupin tuaj fli të gjallë, të shenjtë e të pëlyieshme nga Hyji – pors kultin tuaj shpirror.”(krah Rom 12,1). “Ati

im i Shenjt, po ti paraqës këtë hostije sepse është e shendruar në korpin e Jezu Krishtit dhe ti dhuroj zemrën time që të jetë shendruar në dashuri për Ty.”

Lutja Eukaristike

Lutja Eukaristike: është kulim i qendrës së Meshës Shenjt

Lutja Eukaristike është pjesa e Meshës që fillon me prefacione me thirjen e besimtarëve:” T,i lartësojmë zemrat...Të falemderojmë Zotin, Hyun tonë” që mbaron me lavderimin e Zotit dhe që perfundon me lavderimin solemn për Zotin (Dossologia) “Për Krishti, e me Krishtin dhe në Krishtin...” Në lutje Eukaristike kremtimi ngjitet kah qellimi e tij dhe kulmi i tij.

Lutjet të ndryshme nga këto pjesë ndjekin një rregull precizë, kështu që në të kaluarën është thirur “Kanon /rendë për veprimtari falemderimi hirit”. Lutaj Eukaristike sa për vete është një lutje shumë e shkurtër, pikërisht për këtë elementët e posaqme e miratojnë vemendjen tonë.

Nder elementët më të rëndesishme në lutjen Eukaristike para të gjitha hyjnë falemderimi, që gjejnë shprehje të vet maksimume në prefacione. Në emer të popullit të Zotit meshtari levdon Atin dhe falenderon për veprën e tij të shëlbimit. Në këtë këngë të lavderimit besimtarët bashkohën edhe engujt duke kënduar apo recituar ”Shenjt, shenjt, shenjt”.

Pastaj vjen lutja që thret Shpirti Shenjt, që dhuratat e pransihme bahën Korpi dhe gjaku i Jezu Krishtit, sakrifica e pastër, shkak i shëlbimit të atyre që do të pranojnë kungimin.

Kjo lutje ndjek tregimin biblikë themelimin Eukaistisë nga ana e Jezusit (Mt 26,26-28; Mk 14, 22-24; Lk 22,19-20; 1 Kpr 11, 23-25). Besimtarët gjithmon kanë shikuar në këtë pjesë të Meshës, posaqe kur vjen lartësimi i hostijës, si një moment shumë i rëndesishëm, i percjellur gjithmon në qëtësi(i nderprerë vetëm me zërin e ziles).

Menjherë pas shugurimit vijnë lutjet tjera, e para e shprehur si perkujtim dhe mundim, i ringjalljes, dhe i gjitjes së Jezu Krishtit në qiellë. Ketu vjen lutje sakrifikimi në të cilën Kisha paraqet Atit jeten e pastër të Jezu Krishtit.

Kisha lutët panderprër që Shpirti Shenjt t i shendroj besimtarët. Pastaj vijnë lutjet për të gjalurit dhe për të vdekurit, në këtë menyre deshirojmë të shprehim bashkimin e të gjalurve më të vdekurit në kremtimin e eukaristis.

Lutja Eukaristike është shprehur vetëm nga meshtari celebrante, kremtues. Bashkësia besimtarët shprehin pransihmerinë e tyre në pikat më të rëndësishme: Pakë pas shugurimit me fjalë "Kumtojmë vdekje tënde, o Zot..." Pas lutjes së madhe të lavedimit" Për Krishtin, me Krishtin, dhe në Krishtin..." me Amen të besimtareve.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Nëse egziston një lutje e përbër me frymzimin e Spiritit Shenjt, pa dyshim këto janë Canonit i meshës; një lutje që është plot forcë dhe nga bashkimi shpirtit, i cili në të njëjtin kohë, driqon me një stilë të thjeshtë dhe të mrekullueshme.

Lutja eukaristike

Trëmbdhjet lutjet eukaristike e zgjedhur

Janë Trëmbdhjetë tekstetë ndryshme që mund të përdoren në kremtime të Meshës, këto lutje Eukaristike janë thirrur Kanun, nga latinishtja "canon" (rregulla, norma).

Mesha romake ka katër Lutje eukaristike që respektojnë traditën liturgjike të Kishës, edhe pse janë thekse të ndryshme. I pari është definuar kanuni romak, pastaj një lutje e Kishës Romake. Në këtë lutje janë përmendur shumë të shenjt që janë nderuar në Romë. E dyta mbështet theksin në figurën e Krishtit, ndërsa e treta nënvizon aspektet posaqe të sakrifkimit. E katërta është karakterizuar nga fakti, që edhe në forme të shkurtër përkrahë elementi më i rëndësishëm i historisë së shëlbimit. Janë përmendur momente të rëndësishme sikur krijimi i botës, nxjerrja e popullit të Zotit nga Egjipti në tokën e premtuar. Premtimi nëpër shkretëtir, shpërblimi i Jezu Krishti, zbritja e Shpirtit Shenjt në Pentakost (Rreshajt) mbaron me një shikim në përfundimin final të botës.

Nga kohra është dëshirë insistuese që lutjet referojnë probleme aktuale. Kështu në raste të ndryshme, jënë dhënë lutjetë të reja, sikur për shembull dy lutjetë Eukaristike pajtimi në rastin e Vitit Shenjt 1975.

Në raste të tjera mund të përdoren katër Lutjet Eukaristike me tema : "Kisha ecë kah bashkimi", "Zoti udhëheq Kishën e vet", "Jezu jeta jonë", "Jezu modeli i dashurisë". Në këto lutje janë paraqitur tema që janë aktuale si bashkimi i Kishës, feja në Zot, i cili mban në duart të veta historinë dhe i cili ka dhënë Jezusn si rrugë kalimin, dhe në fund shembulli i Jezusit në solidaritet me ne.

Mesha me fëmi paraqet një nxitje posaqe për bashkimin e kishës. Për këto kremtime janë tre Lutje Eukaristike që shprehin misterin (mshftësin) e fejes nëpër një gjuhë të thjeshtë dhe të kuptueshme. Pas një Meshe, në të cilën kam përdorur një Lutje Eukaristike për fëmit, një zonjë më tha: "Tekstët nuk kanë qënë të njoma, papjekura, por të kuptueshme". Këto lutje janë përkthyer në aklamacione të panumerta, klithje, deri sa fëmijët të jenë ndier sa që janë terhequr për të kremtuar.

Cilën Lutje të Eukaristis duhët të zgjidhim varët nga leximi biblike i Meshës, por edhe nga rrethana në të cilët kremtohet Eukaristia.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Duhët të lutemi që Zoti, që ka dhënë intelektin të vegjëlve, të jetë i denjt të hap syt tonë në menyra që të mund të shijomë misterin e mrekulueshme që është fshehur në Eukaristi sepaku pikë për pikë.

Eukaristi si falemnderimi

Baskësia vazhdon për të falenderuar Jezu Krishtin

Nga vet fjala Eukaristi, që del nga greqishtja, don të thot që kremtimi është një falemnderim.

Kremtimi i Eukaristisë është një fjalë shumë e fortë ku shprehët falemnderimi. Në pershkrimin e themelimit të Eukaristisë në Darka e Mbramje thuet thjesht “Jezu ka falenderuar”, sfida që Jezus – sipas ashtu quajturës “beraka” ebreica, falemnderimi ebreisht - ka falenderuar Zotin për dhuratat e tia: për krijimin, për zgjidhjen e popullit të Zotit, udheheqjen e tij gjatë historisë. Me këto lutje falemnderimi Jezu Krishti ka hyr në kulturën hebreike, që është një kulturë falemnderimi. Nga koha e Jezusit dhe deri sot recitohët një lutje benedicione (bekimi) një lutje falemnderimi. Një hetues hebrej nga shekulli XII shkuan:

Me bekim, me lutje falemnderimi rrethë tavoline, dyfishojmë pelqimin e konsumimit të hirit sespe jemi musafir në tavolinën e Zotit.

Falja dhe falemnderimi janë elemente që të jemi Njerz. Nëse vetëm pak reflektojmë në jetën tonë, që te falemderojmë për dhurim, bashkësia rethuar reth tavolinës së Zotit, është një bashkësi e lutjës dhe më qetësi të bashkësis ne vazhdojmë që të falemderojmë Jezu Krishtin. Në Eukaristi ne jemi bashkuar me Krishtin të cilin e falemderojmë dhe e levdojmë; ai na jep fjalën e vertet për falemnderimi tonë. Nëpër Krishtin, Kisha mund të ofrojë sakrificën e lavderimit, duke falenderuar Zotin për të gjitha që ka kryjuar dhe njeriun i cili ka dhënë mirësin, bukurin dhe të Vertetën.

Falemnderimi, si kam thënë, është pjesa e njeriut, qëndrimi i falemnderimit mund të ruan nga reziqe: Kush e njëh Zotin dhe falenderon, nuk konsiderohët metër për matje të të gjitha sendeve. Nëse pranojmë një kulturë falemnderimi kah Zoti. Bëhemi gjithashtu një shërbim për shoqerin. Nëse njerzit harojnë të mirën e pranuar nga Zoti, vertetohët ajo çka ka thënë

shën Pali për paganet nga koha e vet: Ata (paganët), “Sepse, edhe pse e njohën Hyjin, nuk ia dhënë nderin e duhur as falënderimin ashtu si i përket Hyjit, por perkundrazi tretën në arsytetime të zbrazëta të veta e kështu u errësua zemra e tyre e pakuptim”.(Rom 1,21).

Kremtimi i Eukaristis nuk është një send privat, nuk është as akcion i një grupi ajo është kremtimi, në menyr zyrtare falenderimi i Kishës. Mund të jetë pa dyshimë në rastë të posaqme ku kremtohet Mesha e shenjt me grupet të posaqme, që të pranishmit ta perjetojnë sa më thellë fenë. Për jetën e besimtarëve janë detyruar që të jenë pjesëmarës në Mesh në famulli të vet çdo diele.

. Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Lutja kanunike është imitimi i lutjes së Krishtit që gjatë jetës e ka lutur, e duke vdekur lutët dhe u bë shëlbuesi i botës duke lutur. Jezu Kirshiti falendeon për të gjitha miresitë që dalin nga kryqi nëpër elteri është dhën njëzëve si dhe mbar kryjesës së botës deri në kosumime. Mbi të gjitha falenderojmë për Eukaristin e Shenjt.

Prefacione

Falenderimi i pranojnë bashkësia e kermetimit

Prefacia paraqet Lutje Eukaristike. Besimtarët zgjohën në këmbë dhe kështu shprehin respekt të madhë për atë çka do të ndodhë.

Prefacioni fillon me fjalë:” Zoti qoftë me ju”, shprehja këtu ka një shenjë posaqe. Ka shkruar Balltezar Fischer: Si meshtar deshiron të thotë: Zoti në person deshiron të hyjë në këtë takim, që të jëtë me ne si vëlla dhe meshtar i madhë, si Hostia e sakrifikifikuar dhe qingji i pashkës, si dhurues i ushqimit. Pastaj vjen thirrja në falenderim:”Falenderojmë Zotin, Hyjin tonë”. Dhe besimtarët dakort pergjigjen:” Është denjë dhe e drejtë”. Kjo pergjigjja ka një tradit të gjatë në hebreishtën si edhe në kulturen greke të asaj kohe. Ka qënë një formulë e lutjës së hebrejësve e perdorur në menjgjesore. Në takime politike populli ka dhënë konsensus të tyre me fjalë të ngjashme. Në Meshën e shenjt besimtarët thojnë: Është denj dhe drejtë” është shprehur bindje e tyre që Eukaristi është një kremtim bashkësie dhe jo vetëm e meshtarit. Meshtari nënvizon rëndësinë e falenderimit dhe për dytën herë duke thënë:” Më të vertët është denjë dhe drejtë, për të falenderuar Ty Ati i gjithpushtetshëm”.

Ky dialog është si një intonacion që disponon mbledhje në aktin e sukseshëm të Meshës, ku besimtarët thirën për të lartësuar zemrat e tyre të Zotit, që është i pranishëm në mjedisin e tyre. Besimtarët thirën perseri për të shprehur falenderimin e tyre, në këtë menyrë bahët bashkësia e lutjës që lavderon Zotin e vet.

Tema kryesore e prefacionit është falenderimi për vepra të mdha të Zotit. Falenderimin sepse Zoti i ka bekuar krijesat e veta dhe ka rrethuar me shendritje të dritës së vetë duke derguar Jezu Krishtin si Shelbues dhe shperblyës, dhe që të na dergoi Shpirtin Shenjt.

Në festat të mdhaja, si Pashkët, Pentakoste - Rreshajt, Krishtlindja, në kohra të ndryshme gjatë vitit liturgjik, prefacione shpreh gjithashtu falenderimin për shëlbimin e kremtuar në këto ditë. Në festat e Shenjtra falenderojmë Zotin për veprimet e tija nëpër shenjtri të vet. Prefacioni mbaron me një thirrje engjujve: lavderimi jonë bashkohët me ato angjullore, kështu liturgjia që ne kremtojmë në tokën, investon për qiellin dhe tokën.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Meshtari pregaditët si një Mojsi i dytë për t'u ngjitur në Malin Sinaj në bisedim me Zotitn. Për këtë thret popullin në lutje. Kënga e prefacionit është një derë e ndriquar në parajs që do të hapët për t'u ngjit për para fronit engjullorë dhe bërë mbi elterit shugurimi.

Santus - Shenjt

Respekti për shenjterin i Zotit

Prefacione, deri sa jep falenderimin e Zotit Atit për të gjitha veprat e tija për dobi të njerzëve, sjel Shenjt, që do për të thënë të njohuesh madherin dhe shenjterin e Zotit. “Shenjt” këtë klithje të Zotit, është shenjt dhe e elaboruar në një form të madhe në ndrysheshmerinë solemne me muzikën e sehnjt.

Fjala “Shenjt, shenjt, shenjt” ndalin nga Bibla e cila ka qënë e dhuruar profetit Izaisë. Kur Izaia ka pranuar thirrje profetike, ka parë një vizion: Ka parë Zotin ”Të ulur mbi fronin e vet në lartësi dhe i levduar nga engjujt që deklarjnë:

”Shenjt, shenjt, sehnjt Zoti i ushtrive! Plot është toka mbarë me lavdinë e tij!” E u dridhën prangjet e shtatkave të dyerve nga zëri thingulluesë dhe shtepia u mbush me tym.(Iz 6,3-4).

Isaia interpreton dridhjen e tokës dhe tymin, që është percjellur si vizion, si një shënë e pransië së Zotit.

Në klithje: “Shenjt, shenjt, sehnjt”vjen kjo “Osanna në lartësin qiellore, i bekuar ai që vjen në Emer të Zotit. Osana në lartësin qiellore” Edhe fjala “Osana” del nga ebreishtja. Orgjinali do për të thënë: shpeto! Ndhimo! “Ma jep, o Zot, shpetimi tënd, dhe, o Zot jepe të mbarën” (krah Ps 118,25) në kremtimin e popullit të Izraelit bahët lavdia e Zotit që ndihmon. Ungjiltar

Luka pershkroi hyrjen e Jezusit në Jeruzalëm, tregon që njerzit kanë bërë pikërishtë këtë lavderim duke klithur “Osana, Biri i Davidit!”

Jezu Krshti hynë në tempullin jo si një shtegtar nder të tjerë por si një Mbret, që ka adhur për të sjell paqën (krah Mk 11,9-10). Ai hyn mbi një gomar, jo një kali nga beteja, sepse Jezu Krishti pergjigj atyre që kan pritur ardhjën e një Mbreti të pervujtur, si kanë paralajmeruar profetët:” Një Mbret i paqës ka adhur në shenjtnore të Sion, po vij mbi një gomarë”. Ashtu siq shtegtari që ngjitët në tempull dhe meshtari e pershendët (Ps 118, 26), duke siguruar që mendimët e tija do të permbushen, si dhe do të restauroj mbretërin e Davidit sespe ka aritur mbretëria e Zotit, kështu Jezusi është pershendetur nga bashkësia liturgjike.

Kur në Meshë bëjmë klithje tona të dhëna nga populli i Jezusit, deri sa Ai hyn në Jeruzalem, shprehim vullnesën që të kalon në jetën tonë në kremtim Eukaristikë të njëjtën rrugë të mundimit dhe ringjalljës kaluar nga Jezu Krishti.

Me “Shenjt” dhe me “Osanna” deshmojmë që presim pranishmerinë e Zotit në realizim Eukaristikë.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Serafinën levdojnë Zoti tri hëre shenjt, që është i pakufizuar i shenjt, një deti i shenjterisë. Dhe më shumë perkujtime në misterin e shenjteris e Trinis. Zoti është i shenjt si burimi i sehnjterisë. Nga ky burim shenjtëria arrijnë enguj dhe njerëz.

Pregledano

Jezus kremton Darken e Mbramje

Çka është e rëndesishme për Jezu Krishti

Jezus u ngjit në Jeruzalem për të festuar Pas-ha, (sot fjala e Pashket del nga kjo fjalë) për të festuar me nëxenesit të vet Darken e Pashkve. Festa pas-ha ka qënë më orgjin një fest familjare, në të cilën falenderojshin Zotin për lirim nga sklaveria Egjiptijane. Nga kjo festë pastaj është zvilluar

Gradualisht një festë e shenjt e lidhur me një shtegtim në tempuj.

Jezus ka bërë që darka e tij të bahët një darkë pershendetjese nga nëxenesit. Ajo ka filluar si një ritë i zakonshem i darkes hebreike dhe specijale në darkën e pashes. Në darkën e Mbramje Jezu Krishti ka bërë tri gjera të cilave gjithmon ju ka dhënë rendesi gjatë jetës së vet: Dëshirën që të feston bashkë darken, rëndesia per të dhën dhe për të pranuar, rëndesia e një bashkësie që lutet bashkë.

Për Jezu Krishti ka qënë para së gjithash e rëndesishme bashkjetesa. Gjatë Darkës së Mbramje pranishmeria, nxanesit janë pranuar mirëpritur. Dymbdhjet Apostujt janë imazhi i dymbdhjet fisave të Izraelit. Që është mbarë populli të cilit Jezusi ofron shëlbimin. Mund të

themi që në këto momente të posaqme Jezus ka mbet në besën e vet që deshiron të jetë bashkë në ushqimin. Këtë bashkim të perjetuar gjatë jetës toksore duhë të jep të pransihmit një urti në ardhmerinë dhe lumturinë e Jezusit duke ilustruar edhe në parabolën imagjinuar në banketin në perspektivën e lumturis së Amshuar (Mt 2,1-14; Lk 14, 15-24).

Në Darken e Mbramje Jezu ka dasht të nenvizoj edhe sa është e rendesishme për njerzit përvoja për të dhënë dhe për të pranuar. Edhe njëhër Ai thekson, që është bërë gjithmon në jetën e vet: për të qënë për tjerët. Ai vet e ka dhuruar vet-vetën njerzve në menyra të ndryshme. Perpara së gjithash në disponimin e tij për të sherbyer. Për të shpall Mesazhin i tij nuk sherbën perpara me mrekullit apo argumenetët: nëpër simbole – buka dhe vera - ka qënë i parashikuar dhuratë nejrzimit të tij. Që janë trajtuar si një dhurat që tregon gjestet e Jezusit: ndaraja e bukes apo e kelkut janë gjestet e adhurimit.

Gjat darkës së Mbramje Jezus qmon vetëm një gjë: për të qënë s bashku për të lutur. Edhe këto pergjigjë deshirës së Jezusit i cili gjithmon ka bidesduar me Atin. Kështu Jezusi përmbledh ato çka i ka menduar si më të rendesishme gjatë jetës se vet dhe dhuroi nxensve dhe neve si një dhurat për amshim.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Meshtari është ndihma e Krishtit, deleguar nga Kisha. Si delegati i Kishës kerkon që gjithpushtesheria e Zotit të shendrohët bukën në dhurata në korpin e Krishtit.

Fjala e shugurimit

Tregimi i themelimit Eukaristisë

Përshkrimi i themelimit Eukaristisë gjatë Darkesë së Mbramje dhe fjalët që Jezusi ka shpreh në këto rethana, janë pjesa e rendesishme e Lutjes Eukaristike. Fjalët solemne të Jezusit janë shprehur permbi bukën dhe verën.

Tregimi i themelimit Eukaristisë në Darkën e Mbramje janë gjetur në tre Ungjijtë e parë, në atë të Mateut, Markut dhe Lukës edhe të shën Palit në letren e tij të parë Koritiazëve flet për themelimin Eukaristisë:

Më të vërtët atë mësim që mora prej Jezu Krishtit, atë edhe juve ua mësova, d.m.th.... se Zoti Jezus, atë natë që po tradhtohej, mori bukën, u falenderua, e theu dhe tha:” Ky është Korpi im - për ju. Bëni këtë në përkujtimin tim!” Po ashtu pasi u krye darka, mori edhe kelkun e tha:” Ky kelk është Besëlidhja e re në Gjakun tim. Bëni këtë, gjithëherë që të pini, në përkujtimin tim!”(1 Kor 11,23-25).

Ungjiltar Gjoni, duke referuar Darken e Mbramje, nuk ka thënë as gje për themelimin Eukaristisë. Ai ka pershkruar bisedën e madhe Eukaristike shprehur nga Jezus në Sinagoga e Kafarnaumit, në të cilën afirmon që është për njerzmit buka e jetës (Gjn 6, 22-59).

Teksti i shugurimit perdorur sot në Meshen e Shenjt janë të gjitha elementët prej të gjitha këto tregime Biblike.

Përshkrime të themelimit Eukaristisë fillon më një shënjë të kohës:” Vigilija e mundimit”, në vazhdim vijën përshkrime vetëm elementët me të rëndësishme nga Darka e Mbramje. Jezu Krishti nenvizon në të dy elementët e posaqme të Darkës së Mbramje. Ai, si secili Atë i mirë i bijëve hebrejt, fillon duke theyr bukën dhe duke shprehur formulën e falenderimit dhe bekimit. Pastaj ka thyer Bukën dhe ka dhënë nxenseve të vet. Më këtë bukë Jezus bën një gjestë të ri: me fjalë “ Merrni, ky është korpi im”, Jezus dhuron nxenseve të vet vetvetën, personi i tij. Në përshkrim bekimi i verës është me të vertet një shënjë e qartë e kohës:” Pas darkës”. Në darkën e hebrenjve, më mbarimin e ushqimit, vijën një bekimë solemnë permbi kelkun e verës. Jezus duke bekuar kelkun dhe buken sjell një element të ri duke thënë: “ Ky është kelku i Gjakut tim, për beselidhjen e re e amshuar, dedhur për ju dhe për të gjithë në shënjë të faljes së mëkateve”. Jezus dhuron Gjakun e vet apo jetën e vet, për të krijuar një beselidhje të re nder Zotin dhe nejrzeve. Ai në Beselidhjen e Vjeter ka qënë bërë beselidhja me Zotin nëpërmjet gajkun e kafshëve dedhur në malin Sinaj (krah Dal 19). Kështu ka qënë e themeluar një Beselidhje e re me Zotin dhe njerzimit nepermjet Gjakut të Krishtit, që fal mëkatët.

Në përshkrime të themelimit Eukaristisë mbaron me mësimet e Jezusit duke kshilluar që këto bëhen në perkujtim e tij:” Bëni këto nëpër perkujtimin tim”. Nënexasit janë konfrontuar me peyetje si duhet të vazhdon bashkimi i tyre me Jezusin. Çdo herë kur nëxansit ka kremtuar perkujtimin e Jezusit. Jezusi do të jetë i pransihëm nder këto. Kisha nga fillimi ka qënë në besë për këtë dëshirë të Zoteri Jezus. Krishterët janë bashkuar “Në ditën e parë të javës, kur u mblodhën të ndajnë bukën, Pali u predikoi vëllezerve dhe pasi mendoji të udhetojë të nesërmën, e zgjati bisedën deri në mesnatë (Vap 20,7).

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

“Ky është korpi im, ky është kalku i Gjakut tim”: Misteri, kështu i thellë, fjalat kështu të rëndësishme! Këtë misterij japin adhurim në amshim Engjujt dhe serafinit. Por ti Njeri i vdekshëm, hesht në qëtesë duke mbuluar ftyren tënde.

Eukaristi çfarë banketi eukaristike

Banket (dasha) eukaristik me Jezus

Nga koha e Koncili i Vatikanit i II vendi i elterit është ndëruar: Elteri është në qendren e prezbiterit (shenjtënore), kështu elteri është në qendren e bashkësisë. Meshtar qëndron pas elterit duke shikuar besimtarët. Ky ndryshim në kishave tona dëshiron shpreh qartë fakti që Eukaristi është festim dasme (banket). Të gjithë jemi bashkuar reth një elterit kemi adhur që të ushqehemi me korpin dhe me gjakun i Jezu Krishtit.

Jezu Krishti me vetedije e ka zgjedh Banket (dasmen) si shënjë e pranijes së vet. Kur bashkohemi reth elterit e Zotit, vazhdojmë që të ndahemi ushqimin sikur vet Jezus i ka praktikuar gjatë jetës së vet toksore. Reth tij janë rethuar personat, imazhi ushqimi i marur bashka shënon që Zoti intereson për njeriun që rjedh prej tij. Për njerzi për të gjetur reth tavolimes ka qënë shënjë e gëzimit e festës. Nëpër festata të veta Jezusi ka shpall që Zoti ka

pregaditur një dasmen (bankët) e martesore, një dasmen në lavdin e amshuar. Jezu Krishti ka degjua edhe tangambledhset, dhe mëkatnoret, dhe ata kanë ditur që nuk janë perjashtuar.

Në festimi eukairstke jo vetëm që perserisen që Jezus qëndron me të veta res tavolinës gjatë jetës toksore por edhe gjat Darkes së Mbramje. Kjo është një krshenje por edhe një fillimi i ri, sepse në eukaristi kremtojmë Ringjallje. Sikur Jezusi u shfaqë dyve nëxësve në rrugen për Emaus, ka spjeguar Shkrimet dhe e ka zbuluar vetën në thyemje e bukës, kështu në kremtime eukaristike Ai ringjallet nder ne (Lk 24,13- 35). Çdo kremtimi i eukariatik është një beselidhje me Ringjallurit.

Eukarisië shpesh është definuar si “buka qiellore” ajo është ushqimi që është e dhanur për jetën e pasosur, sipas fjalës se Jezusit:” Kush ushqën me korpin tim dhe pi gjakun tim ka jetën e pasosur. Unë do të ringjall në ditën e fundit (Gjn 6,54).

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Shkaqe për të cilët Zoti thret në banket në dashme janë keto: Adama ka lënë druni i jetës dhe ka marr druni i vdekjes. Për këtë Adami i dytë Krishti, ka lartësua deri Parais Kishën druni i Jetës, kryqi i shenjt thret të gjithë besimtarët në dasmen e shenjt që të ushqen për Jetën e pasosur.

Eukaristi kujtimi i kryqit

Kremtimi dhurates sakrifikuar

Koncili i II i Vatikani e ka nenvizuar që eukaristië është një banket dasmore, një beselidhe me të gjitha të mirat, nëpër kremtimi Krsihti sakrifikuar. Koncili I II ka formulluar kështu ky koncept(mendim):

Shelbuesi jonë në Darkën e Mbramje, notën ku ka qënë e tradhtuar, themeloin Sakrifice Eukaristike nga Korpin dhe Gjakun e vet, të jetë gjatë sehkujeve, deri Ai kthët, sakrifikimi i Kryqit, për të besuar kështu fejuarën e lumturuar, Kishës, perkujtimi vdekjes së vet dhe ringjalljes se vet.

Katekizimi i Kishës Katollike flet për Eukaristin si perkujtimi i sakrifikimi.

Është shumë e rëndësishme për të marr në menyr korete atë që mendojmë kur flasim për Meshen si festim, kremtim një sakrific. Krishti dhuron veten e Atit një herë për të gjithëmon në Kryqin, si në një elterin (krahe Heb 7, 27). Eukaristi si një perkujtim sakrifikimi i Krishtit shenon rendesi që është trazmetuar Sakrifikimi i Kryqit. Sakrifikimi i Jezusit përmbi Kryqit, një dhurat për të gjithë, ruajnë pandërprer efekti i tij.

Çdo herë kur festojmë mbi elterit sakrifikimi i Krishti në kryqin, në të cilin Krishti Qingji i jonë Pashkve ka qënë i sakrifikuar, permbushet veprimtaria Shelbimi tonë.

Kisha ka pranuar Eukaristi nga Krishtit Zoterin e vet jo si një dhurat, kështu e Qmuar nder të tjera, por si dhurat e perkryer, sepse jep vetvetën, personi i tij në shenjterin e humanitetin e vet, në veprimi i tij e shembimit (Gjoni Pali i II).

Në vdekjen në kryqin e vet Krishti viktima ofron vetvetën në sakrfikim: Jezus ka qënë viktima e agresivitetit kur ka qënë i gjikuar padrejtë, është e kryqesuar dhe konsideruar si krimiel. Por vdekja Krishtit në kryqin është një sakrific në kuptim që Jezus sakrifikon vetvetën, ka dhenë veten në vdekjen. Sa herë edhe ne jemi viktime e urejtjes, violences. Por, gjithashtu mund të bëjmë sakrifikimi për të tjerët për të bashkuar diqka, sepse e dim që dashuira kerkon impenjo.... e kushtimit, që është dashuri “costa”.

Kremtimi i Eukaristis si një perkujtim e një sakrifikimit, kremtojmë duke menduar në Jezu Krishti e cili i ka sakrifikuar vetvete prej dashuris për ne; dashuri e tij për ne i ka kushtuar jetës. Koha jonë.....shihet nevoja për të bërë sakrifikim për të tjerët. Në realiteti as gje nuk është më e nevojshme nga për të qënë disponuarimpenjarsi për të tjerët.

*Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz
Nëpër perkutimi i mundimit Krishti shpresoj që mund të pervetson zemra tona deri sa ata që jetojnë nuk jeton më për vet vete por për Krishti i cili për ata e ka dek.*

Eukaristia si forca në jetën tonë

Shikimi në armerinë

Eukaristia është percjellse - që është ushqimi për rrgen tonë kah qëllimi. Kremtimi i Eukaristisë është shprehje e shpresës. Që është dhanur për bashkkimi jetesore që nga kohën e Jezusit dhe paraqës pjesemarijës në jetën e amshuar. Për Biblen për të qënë bashkë në tavolinën (Sofra) është simboli e ushqimit që pres mbarimi në gëzimi i amshuar në lumturië. Ushqim e marur bashkë me Jezusin janë në vetvete pjesëmarrës në festë e amshuar, profetizuar nga profetët, banketi - dasmes në qiellë, bashkimi i ri nder Zotit dhe njerzimit. Kjo shpresa karakterizon edhe Darkën e mbramje e Jezusit. Ai vet ka par vdekjen e vet si paraadhjen e dritës e mbreteris së Zotit: ”Për të vertët, po ju thëm: nuk do të pi më prej frytit

të hardhisë deri atë ditë, kur do të pi të ri në Mbretërinë e Hyjit.” Edhe perpara vdekje Jezui Krishti ruan shpresën për mbarimi planit i triumfall e Zotit.

Në Eukaristi, në perkujtimi vdekjes dhe ringjalljes e Jezusit festojmë sigurin e fitorës se Jezui Krishtit që dhuron vetën: në Eukaristi ringjalluri është vet me ne. Për këtë eukaristi ka një karakter të pashës: është shenjë premtimi dhe shpresës për një kryjesen e re transformuar dhe e lirë nga çdo robëri. Në atë duket dhe anticipa – janë pjesë marres atë që do të ketë në armerin, kur Zoti bahët “E kur t’i ketë nënshtruar të gjitha, (edhe) vetë Biri do t’i nënshrohët Atij të ia nënshtroni të gjitha, që Hyji të jetë “gjithçka në të gjithë” (1 Kor 15,28).

Në Eukaristi pranojmë garanci ringjalljes trupore në mbarimi i botës: Kjo garanci për ringjalljes në armerin del nga fakti që mishi i Birit i njerzori, dhanur për ushqim, është korpi i tij në trajtën e lavderuar e ringjallurit. Me Eukaristi bashkohët (asimilohët), për kështu thënë, në “sekretën” e ringjalljes. Për këtë shën Ignacie nga Antihoki e gjusto definiva bukën e Eukaristike:” Ilaq kundra vdekjes, ammortalita, kundraelmit dhe kundra e vdekjes” (Gjoni Pali i II).

Posaqe në shpjegime e madhe Eukaristike në Cafarnaum pershkruar në Ungjillin e shën Gjorit, ku lajmërohet në çfar shpresën janë thirru ata që hanë këtë bukë. Kushë hanë këtë bukë Eukaristike e ka nisë për të pas jetën e pasosur dhe do të ringjallet në ditën e fundit:” Kush ushqën me korpin tim dhe pi gjakun tim ka jetën e pasosur. Unë do të ringjallë në ditën e fundit.(Gjnj 6,54).

Eukaristi është diçka më shumë se manna nga Besëlishja e Vjetër – është ushqim shpirtëror populli i Zotit (Krahi. 1 Kor 10,3-4). Mirpo, Manna nga shkretëtirës ka qënë vetëm një paramarjës i bukës së Zotit, që jep jetën e botës (krahi. Gjnj 6,33), kush hajë atë, të mos vdesë askurë (krahi. Gjnj 6,49-50. 58).

Në katëkizmo e Kishës Katolike thuhët kështu:

Pasi Krishti i ka kaluar këtë botën e Atit, në Eukaristi dhurohet pengu i lavdis së ardhshme perpara e tij. Pjesëmarrja në Sakrifikimi i tij i Shenjt indentike me Zemrën e tij, forcon fuqi tonë gjatë shtegtimi në këtë jetën, që bënë të deshirohen jeta e pasosur dhe është bashkuar nëpër Kishën me Krishtin, me Zojën e Bekuar dhe të gjithë Shenjterit.

Kuptimi i jonë e Eukaristisë si krentimi i shpresës, shprehim pas pakë shugurimit, kur deklarojmë “ Misteri e fes” pergjigjemi :” Kumtojmë vdekjen tënde, o Zot, shpallim ngjalljen tënde dhe presim ardhjen tënde në lumtëri”(krahi. 1 Kor 11,26).

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Psalmi thotë:” Gotën më mbush plotë e përplot” (krahi. Ps 23,5). Gotën mbush më mirën shpirtërore që ti nuk kerkon më drejtën në gjera e botës, por mund të njësh vetëm Krishti,që është kryqezuar.

Epiklezi mbi dhuratave

Thirja Shpirtit Shenjt mbi bukën dhe verën

Pakë përpara fjales shugurimit, meshtar shpreh një lutje që është thirur me termin – fjalë greke “epiclesi” (nga greqisht, thirja për të zdirpur posht). Lutja është derguar Atit që të dergon Shpirtitn e vet kështu që të jetë Biri i pranishëm. Epeiklesa këtu është një thirje e Trinisë.

Shendrimi bukës dhe verës në bukën dhe gjakun e Krishtit nuk mbeshtetët në fjalët dhe veprat e meshtarit, por në hiri të arrur nga veprës e Shpirtit Shenjt. Profeti Ezekiel ka shkru di Zoti premton arjën e Shpirtit Shenjt hiri kur populli bahët pertrir (Ez 37). Ungjilltar Luka tregon si Zoti ka shuguruar Jezusin nga Nazaretit në forcën dhe në Shpirti Shenjt dhe si ka kaluar botën dukë bërë të mirën.(krah. Vap 10.38).

Lutja Eukaristike e katërt shpreh lutje që të bahët vepër e Shpirtit Shenjt. Biri i Zotit”u bë njeri nëpër vepër Shpirtit Shenjt dhe i lindur nga Virgjres Mari”, dhe po thotë “ dergo, o Atë, Shpirti Shenjt, dhurat i parë i besimtarëve, për të perkryer vepren e tij në botën për të mbushur çdo shugurim.

Lutaj prë të thirur ndihme e Shpirtit Shenjt është dukumentur edhe në liturgji të vjetra të ndryshme e krishtere. Në kanoni i roman – i njejtin që ka qënë perdorur në riti latine deri Koncili i II i Vatikanit e çuditshme sespe nuk qënë dhanur shumë rëndesi këtë intervetit e Shpirtit Shenjt. Tani e riperkthyer që është e mirë edhe për dialogu ekumenikë. Në Kishave e Ortodokse difatti..... epiklezi, thirja e Shpirtit Shenjt, ka rëndesi qentrale. Kur fjalat e shugurimit janë bashkuar me keto thirje e Shpirtit Shenjt mbi bukën dhe verën që është shenjuar nga një teollogo medioevale që kështu e shpreh: Buka bahët shugururar ”më Fjalën e Krishtit nëpër Shpirtit Shenjt”.

Ti pyet: si mund, buka, për të qënë mishi i Krishtit? Pergjigj: Nëpër shpirtit Shenjt bahët korpi i Krishtit. Me keto shpjegohët edhe përse gjati të gjitha lutjët perpara Meshes janë derguar Shpirtit Shenjt.

Odayse pregeldano

Shugurimi

Shenjtrimi dhe shugurimi

Në katekizmin e Kishës Katolike shugurimi është përshkruar me këto fjalë: nëpërmjet shugurimit bahët shendrimi (transformimi) i bukës dhe verës në korpën dhe në gjakun e Krishtit.

Fjala “shugurim - consacrazione” rrjedh nga latinishtja “consacrare” që do të thënë për të bërë shenjt, sakrifikim. Buka dhe vera shendrohen thellësisht që bahën të transformuara: Buka bahët trupi i Krishtit dhe vera bahët gjaku i Krishtit. Për këtë ne flasim për shendrimin e bukes dhe verës.

Për të sqaruar dhe kuptuar çka dmth. transformim, shëndrimi deshiroj te kujtoj për shtypjet. që Atë Luiz Alonso Schokel nga Institutipontifikale Bibliko ka shkruar në librin e tij

“Meditacione Biblika permbi Eukarist”:

Nga eksperienca jonë në çdoditshmeri arrijmë për të njohur transformime të ndryshme: Ujë bahët akull. Ujë mund të jetë edhe avull. Ne vet jemi sjellesi e ndryshimit apo kombinimi i natyres. Ne kemi fuqi për të ndryshuar, për të bërë dhe të zhvilluar forma të reja. Duke i'u falenderuar edhe shkences moderne e dimë që materia mund të ndryshohet në energji. Nuk është kështu e çuditshme në mendime tona që mund të ndodhin ndryshime, shendrimet të mdhaja.

Duke folur për shendrymin që ndodh gjat kremtimit Eukaristike perkujtojmë edhe ndryshime të mdhaja që bënë vet Zoti. Fakti që Biri i Zotit ka arrdhur në botë dhe u bë njeri, është një nga ndryshimet më të mdhaja që ka pasur me msheftesin që s` mund të imagjinohej, mendohën. Natyra e tij njerëzore është bashkuar me gjithë krijimin, dhe në të njëjtën kohë bashkimi i kryjesës me Zotin.

Për të qënë njeri, që ka pranuar Biri i Zotit, është nenshtuar zakonisht të vdekjes, por mu për këtë Jezu Krishti ka arrdhur deri të lavderimi, në shendrimim, transformimi i fundit. Falenderimi i ringjalljes së Krishtit është ndryshur definitivisht, dhe me energji të ringjalljes vepron mbi bukën dhe verën dhe bënë që të bahët trupi dhe gjakun i Krishtit. Dhuratat e shendruar bahët pjesëmarrëse në ringjalljen, në ndryshime dhe shendrimin e botës.

Duke shikur në transformime në ndryshimin e botes kështu për ne këtu lind një angazhim i madhë. Shumë herë del ky konstatim: Ne të krishtëret thojmë që transformimi është gjeja më e rëndësishme, por ne vet nuk deshirojmë që të transformohemi, të ndryshojmë menyrën tonë të veprimtarisë. Eukaristia është kjo dhuratat e hirit ku ne vet mund të ndryshohemi në “Fëmit e Zotit” hirit nëpër të cilin Kisha jonë ndryshohet në një bashkësi të vëllezërve dhe motrave.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

Shugurimi është rrenj, zemra, qendra, kulmi i gjithë meshës, permbledhur të gjitha deshirat tona me meshtarin e vertët Jezusin që është dhuruar nga kjo trini: kryeqi nëpër cilin është merituar hiri; elteri ku komunikohet hiri, qielli ku kurorohet hiri.

Deklarim “Misteri i fesë”

Rrefimi i fesë mbi vdekjen dhe ringjalljen e Krishtit

Në momentin e lartësimit të hostijës dhe kelkut në një moment qetësie (vetëm zila rrah) që qon vemendjen tonë kah “dhuratat”. Tregimi, monstrimi në qetësin hostijës dhe kelkut ndodh dialogu me bashkësin dhe thuet “Misteri i Fesë” që thret për të perkujtuar që Eukaristi është esenca dhe qëndra e fesë sonë. Eukaristi nuk është vetëm një msheftesi e fesë permby elterin, por mistri i fesë për shperblim. Shën Toma Aquino – vizionar nga shekulli trimbdhjet autori i teksteve liturgjike për festën e Korpit të Krishtit nëpër të në “Tantum Ergo” – flet për Eukaristi si kompletim i jetës shpirtore i besimtarëve ndër të gjithë sakrametët. Matrin Luter thotë: “Fjalët nga Darka e Mbramje janë baza e Ungjillit, permbledhja dhe kompenzimi i Ungjillit”.

Në fjalën e meshtarit, “misterin e fesë”, ne pergjigjemi me rrefim, shprehje:” Kumtojmë vdekjen tënde, o Zot, shpallim ringjalljen tënde, dhe presim ardhjen tënde në lumturi”. Kjo perjigje është bazuar mbi fjalën e shën Palit ku ka shkruar në letrën e parë të Korintijazëve ku thotë: Për të vertët, kurdo të hani këtë bukë e të pini këtë kelk, lajmëroni vdekjen e Zotit, deri që Ai të vijë(1 Kor 11, 26).

Të krishtërt e Korintit duhet të kenë riperkujuar vdekjen e Jezu Krishtit sespe kanë qënë rreziqe që të shohim vetëm mrekullit dhe zbulimet, por jo edhe Kryqin. Në momentin kur levdojmë ringjalljen, rrefejm ringjalljen dhe deshmojmë që me ringjalljen e Jezu Krishtit fillon fitorja e Zotit permby mëkatin dhe permby vdekjen, kështu jemi burrat dhe gratë nga shpresëa që shikojmë Krishtin dhe jo njeriun në këtë botë tokësorë

Me shën Toma Aquini mundë të lutëmi:

O Atë, i pasur me dashuri, më ndihmo për të soditur në amshim fytyrën e Birit tënd të dashur që na percjell në ecje në këtë jetë, Ai që është Zoti dhe me Ty jeton dhe mbretron, sundon në bashkimin e Shpirtit Shenjt në shekut të shekujve.Amen.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz

“Misteri e fesë” Thuhët kështu sëpse Eukaristia vazhdon në mrekullit të pa numberta dhe në mistërin e pa mbarimë është përmbledhje tërë dogamtikës dhe teologjisë morale dhe askezës. Një oqean i drejtësisë së Zotit, dhe një oqean i dashurisë së Birit të Zotit.

Oferta- Lemosha

Sherbimi i meshtarakë

Në kremtimi e Eukaristisë si sakrifikimi, të gjithë të pranishmit janë aktiv si meshtarë edhe sepse janë thirur në tjetër menyrë. Në Canuni Roman thuhet menjëher, pak pas shugurimit:

Në këtë sakrifikim, o Atë, ne shërbetor të popullit tënde i shënjt, festojmë perkujtimi në Birin tënd... dhe paraqesim sakrificen e paster, e shënjt, dhe pa mëkatit, bukën e shënjt nga jeta e pasosur dhe kelkun e shëlbimit tënde të amshuar.

Sherbimi më i redeshme gjatë kremtimi Eukaristikë është shërbimi meshtarak e Jezu Krishtit: Ai është i vetëm meshtari i Amshuar beselidhës se re, paraqet - nëpër duart e meshtarit – sakrifikim e Eukaristikë.

Në letrën e Hebrenjve shpjegon dinjitetin e Jezusit, më të vertët meshtari i madhë dhe i definitiv. Nga Beselidhja e Vjetër takohemi me shërbimi meshtarak, që si perkujton letra Hebrenjve, ka qënë një shërbim ende jo profetik. Sherbejshin meshtarët të shumta që riti i pastrimit ishin detiruar për të ripërtë shpesh.

Kështu meshtari i madhë çdo vjetë në ditën e madhë ka hyr në vendi më i shënjt në tempullin në shënjtnore mbi shënjtenore, dhe ka sterpik arkën e beselidhës me gjakun e viktimës së sakrifikuar. Ai ka paraqit këtë sakrifikim për mëkatët të veta personale dhe për atë të popullit(Heb 9,7

Tani autori i letrës Hebrenjve kumton që Krishti ka bërë plotëisn shërbimi i meshtarak. Krishti ka adhur si meshtari i madhë për të hyr njëherë përgjithmon në shënjtnore e qiellit me gjakun e vet dhe kështu ka dhënë jetën për shëlbim i amshuar. Gjakun e Krishtit, që është sakrifikuar si viktimë e panjolla, pa mëkatit, pastron ndergjegjje tonë nga veprat e vdekjes. Krishti është ndermjetsuesi i Beselidhës se Re (Heb 9,11-15). Kremtimi i Eukaristis, sipas fes katolike, nuk është një sakrifikimi i ri, por prezentimi i real sakrifikimi i kryqit.

Krishti vetë është meshtari; ai thret njerzit në shërbimi i tij për të bërë që shërbimi që vazhdohën kremtme Eukaristike, këto të gjithë shënjtron meshtarin. Meshtari është thirur për të bërë në nemër të Jezu Krishti, këto është shpjeguar në teologji me shprehje "në personi Krishtit" . Gjatë kremtimi i Eukaristis nuk është vetëm meshtari ai që vepron në menyr meshtarake; dhe besimtarët janë thirur për të participuar si populli meshtarak, për të przentar dhurati i madhë që është Krishti, bashkë me meshtari. Në këtë drejtimin shkon drejtimet e Koncilit i II i Vatikanit që thoth:

Krishterët janë thirur për të kremtuar sakrifikimi i shënjt me ndergjegjje, në menyr shumë aktiv, dhe për të lejuar formimi i Fjalës se Zotit dhe për të gjetë forcën në ushqimin e korpin dhe Gjakun. Ato janë thirur për të falemderuar Zotin dhe të praqit sakrifis e pa mëkatit jo vetëm nëpërmjet duarve e meshtarëve, por, bashkë me ai kështu mëmsuar për të ofruar vetvetën.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Si ndihmsi, vicario i Krishtit – jo në emrin e personal apo në emrin e Kishës - Meshtari flet si një Krishti i tjetër, kumton fjalët të njëjta e Krishtit që bëjnë shndrymi, transustanziazione. Krishti vet shnjteron, e thiruar nga Kisha nëpër gojën e meshtarit.

Epikleza mbi bashkësin

Thirja Shpirtit Shenjt mbi bashkësin e besimtarëve

Me shugurimin bukës dhe verës veprimtaria e shëlbimit në eukaristi nuk është ende mbaruar. Edhe bashkësia bashkuar duhet të jetë ndryshuar; për këtë pastaj vjen një lutja ku lutët Shpirti Shenjt që të vin mbi bashkësi i bashkuar. Kisha duhet, sikur shpreh lutja e trëtit Eukaristisë të jetë "në Krishti vetë një trup dhe një shpirt"; në lutjen e dytë Eukaristisë lutët "që Shpirti Shenjt bashkohët në një trup".

Në kohën e parë në këtë thirrje është për të qënë bashkuar nder vete si pjesat e një trupit. Pali shkruan në letrën e 1 Korintazëve:

Vetëm në një të vetmi Shpirti Shenjt të gjithë jemi pagëzua për të qënë një trup i vetëm, si hebrenjt ashtu edhe grekët, si robërit ashtu edhe të lirët dhe të gjithë e kemi shuar etjen në të njëjtin Shpirt Shenjt (1 kor 12,13).

Kështu ne jami bashkuar në Krishtin sikur gjimtyrat janë bashkuar në një trupin njerzor të vetëm. Në letrën e Efezianve shën Pali na perkujton që të gjithë perkasin vetëm një trupit (krah Ef 3,6). Në të njëjtin orgjinalin në greqishtën është edhe më qartë dhe thot: Ne jemi korpi e Jezu Krishtit, ne jemi me - trupin - mujm të vazhdojmë: nëpër gjakun e Krishtit jemi shuguarit e tij. Kështu pakë pas shugurimit, ne kerkojmë që të jemi një trup i vetëm.

Një mendim tjetër e rëndesishme vij dhe shpreh që ne si është formulluar në lutjen e katërt Eukaristisë, bahëm sakrifica e gjallë e Krishtit, në lavderim e lavdisë se Tij". Nuk është mjaft për të offru Krishti si sakrific, jemi thirur që ofrojm vetvetës. Ne marrim pjes në sakrificin e Krishtit dhe paraqësim vetvetën. Kështu Eukaristia bahët sakrifica e Kishës si është shprehur në katekizmin e Kishës Katolike.

Me Krishti mbarë Kisha i offrohët dhe bashkohët me lutjen e vetë e Atit për mbar njerzimi. Në Eukaristi sakrifica e Krishtit bahët gjithashtu dhurat e pjesave e trupin e tij. Jeta e besimtarëve, lavderimi i tyre, mundime e tyre, lutjet e tyre dhe punët e tyre bashkohët me këto e sakrificën e Krishtit.

Sigurish nuk është mjaft vulnesa e jonë e mirë. Që të bahëm me të vertët sakrifica e dhuruar Zotit duhet të jemi ndihmuar nga Shpirtit Shenjt kështu të bahëmi një sakrifica e gjallë. Në lutëmi për këtë ndryshimi. Për ne si bashkësi e krishtëre është shumë e rëndesishme për të ditur që Shpirti Shenjt është vepruës. Më të vertët është e nevojshme për Kishën organizime dhe planifikime, por Kisha bahët e gjallë me animimacione nga Shpirtit Shenjt nënë kuptimi epiklezes së eukaristisë.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Lutaj më e solëmnë e dhënur për bashkimi e jetës tonë cila ka qënë shpalur me gojën e një njeri ka qënë shprehur nga Jezu Krishti në Darkën e Mbramje perpara mundimin i tij. Një lutja pakrahasim lartësimi dhe ashtu i pastër dhe thellë me ndjenja që vetëm Zoti njeri e mshtari i vertët mund të thuhët në këtë menyërë. Shelbuesi jonë që shpjegon këtë lutja nga kush, prej kush dhe për kush kështu ofron sakrificen evet përmbi kryqin. Lutët për nëxensit dhe për të gjithë ata që besojnë në të, dmth. për Kishën univerzale. A nuk është lutja në kanonit e meshës një kontinuitët e lutjës meshtarit tonë i madhë?

Ndermjetësimi

Bashkimi me mbarë Kishën

Në Lutje Eukaristike bahën emruar të shenjtërit dhe lutët – ndermjetësimi- për të gjalë dhe të vdekurë.

“Ndermjetësimi” dmth. për të impenjuar, për të nëgri zërin, derisa bërë për të dikujt. Ndermjetësime Meshës Shenjt deshirojmë përkujtuar, që Eukaristi kremtohet me bashkimi me mbarë Kishës – si kjo qiellore, si kjo tokësore – kujt sakrifikmi bahët për të gjitha anëtarët, si këto gjallë ashtu ata të vdekun. Të gjith janë thirur për të marr pjes në shëlbimi në dhurimi Korpit dhe Gjakun e Krishtit.

Eukaristië nuk është vetëm kremtimi me atyre që janë shëlbier, por më shumë, treqohët kremtimi kjo Kishës univertzale që është pjesëmarrës. Për këtë gjatë kremtimi emrohët persona që kanë randesin për Kisha lokale si dhe univertzale.

Nëdër të gjithë që emrohët janë Papa si shenjë e shërbimit Kishës univertzalle. Pastaj emrohët Ipeskvi sespe udhëhëqë ipeshkvin. Randesi për të qënë bashkuar me ipeshkvi është thekthuar nga shekulli i II pas Krishtit. Shën Ignaci nga Antiochia në letrën e bashkësis në Smirnë shkruan:

Kremtimi meshës është vlefshme nëse kremtohet me ipeshkvi apo nga një personi nga ky karikuar, shuguruar.

Pastaj vijne emrimi i personave që kanë një shërbim posaqe në Kishë si meshtar apo gjakont ose bashkëpunorët.

Në Ndermjetësimi i besimtarëve degjohët bashkimi me të shenjtërit. Lidhur me këto Katëkizam Kishës Katolike po thotë:

Me sakrificën e Krishtit nuk bashkohët vetëm të gjallurit, por edhe ato që janë në lavdin e Qiellore. Kisha paraqës sakrifikimi Eukaristis me bashkim me Lumës Virgjër Mari, në përkujtimi a saj dhe mbar shenjtërit. Në Eukaristi Kisha është me Mari në këmb afer kryqit i bashkuar me sakrifikim dhe ndermesimin me Krishtin.

Në lujen për vdekurit – nga disa, në rastët e posaqme, si peremndin edhe emrat – njohim fuqin e shëlbimit sakrfikimi i Krishtit. Këto ka qënë shprehur në meny shumë të mirë nga shën Monika perpara vdekjës e saj ku po thotë:

Vorosuni këtë trupi, ku do të mbetët gjithmonë: mos se preokuponi shumë për këto. Ju lutëm vetëm një send: që të me kujtoni në elterin e Zotit.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Jemi shtekrat në tokën si edhe Eterit tanë, nuk do të mbetët kush pa i vorosur. Çka pra duhët të deshirojmë më, mbi që Zoti na jep bashkimi me të shenjtërit të vet? Në mbarim është vetë një send e nevojshëm: për të pas pjesmarës në bashkimi i shenjtërit. Nëpër hiri edhe ne që jemi ... muj të bëjmë sende të mrekullueshme. Mujmë të bëjmë të gjithë në atë që na jep forcën.

Dosologji e fundit Lutjës Eukaristike

Eukaristi si falenderimi Trinisë së Shenjt

Në mbarimi i lutjës Eukaristike meshtari reciton apo këndon Lavderin “Për Krishti, me Krishti dhe in Krishti, për ti, o Zot, Atë gjithpushteshmin, ne bashkim me Shpirti Shenjt, çdo nderim dhe lavderim për të mbarë shekut të shekujve”. Populli pergjigjet: “Amen”.

Në këtë lavderim shprehët kuptimi Eukaristisë në jetën tonë: ne jemi thiruar për të lavdëruar Trinisë Shenjt dhe mujmë të bajëmë falemdërimi i Krishtit.

Formulla” Për Krishti, me Krishti dhe në Krishti” del nga shën Palit që permledh fjal të shkurta “për, me, në” perlat e misterit e Krishtit.

Më fjalë “për Krishti, perkujtojmë që, në Ai, kemi një ndermjetsues nder Zoti dhe njerzëve – nga Zoti kah ne dhe afron ne kah Zoti. Kemi një ndermjetsues e cili është i denjë për lavderim: Jezu Krishti është aruruesi i Zotit në plotësin. Aj qon Atit jetën tonë, hiri tonë dhe lutjët tona kah atyre që do të jeni dhuruar me dhuratat të Zotit: Paqën dhe faljen, drejtime dhe shenjterin. Nëpër Krishti na hap edhe ne rruga kah Zotit; Krishti është rruga nëpër të cilin lavderimi i jonë ngrihet kah Zotit.

Kur meshtar po thot “me Krishti” deshmojmë që nuk jemi të vetëm në rrugën tonë. Krishti ne percjellë. Ai i cili ka pas pervoj për qënë njeri. Më këto fjalë “me Krishti” Shën Pali shpreh që krishtërët janë thiruar për të ndar ecjen me Jezu Krishti. Pjesmarrja në mundime dhe në ringjaljen e Krishtit paraqitët në menyrr të posaqme në Eukaristin:

Pjesëmarrja në korpin dhe gjakun e Jezu Krishtit bënë që të jemi transformuar në atë çka festojmë që është Krishti, në të dhe me të vdesim, vorosemi dhe ringjallemi.(Papa Leone Magno).

Në liturgji vertetojmë gjithashtu që lavderimi tonë “në Krishti” del në pranin e Zotit. Ne jemi nën ndikimi i Krishtit. Krishti krijon për jetën tonë, nëpërmjet Shpirtit Shenjt, një atmosferë e mirë, perkasim familijën e Zotit, jemi në praninë (ambijenti) e Krishtit.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Dosologji “ Për Krishti, me Krishti dhe në Krishti...” vazhdon në gjerma.... dhe nukleo të gjithë këto që është thënë në menyrr më të gjanshëm në historin e zbulimin në historis së Kishës.

Ati Ynë

Lutaj për ushqim

Ati ynë (Mt 6,6- 13; Lk 11,2-4) është lutja para bukës, atyre që janë pjesëmarrës në banketin dasmën. Për të thënë vertëten mbarë lutja Eukaristike ka karakterin lutjës së bukës, por Ati ynë shpreh më mirë.

Vetëm perkthimi i këtij lujes deshmon rendesin e saj:

Duke degjuar Fjalën e Shelbuesit dhe formuar me mësimin e tij Hijnore; lutemi me Zotërin që na ka mësuar për të lutur; Jemi të thiruar fëmi të Zotitit dhe jemi; Zoterin na ke dhënë Shpirtin e vet, më shpres në lirine e birin; duke udhëhëqur me Shpirtin e Jezusit dhe shendritur në urtin e Ungjillit.

Nga kjo paraqitje është qartë, që Ati ynë, është shprehje e dinjitetin tonë që është vet Zoti që na bënë aftë që të bisedojmë më atë.

Duke falenderuar kremtimin Eukaristis thirje të shprehje të posaqme Ati ynë pranojnë një ndjenje të thellë: Që jemi bashkuar si Fëmi e Atit tonë Qiellor: Formojmë bashkësi rethë Jezusit; jemi musafer në dasmen e Zoteris. Në Ati Ynë perkujtojmë që dëshirat e Jezusit janë e randesishme edhe për ne: shenjterimi dhe nderimi emrit të Zotit, mreteria e Zotit, vullnesa e Atit.

Lutja për bukën e për ditshme është adatur me perkthim në banketin Eukaristkë. Lutëmi jo vetëm për bukën tokësore, por edhe diçka më shumë. Dëshirojmë për të provuar diçka çka kanë provuar njerzit me Krishtin. Kur Ai i ka shperndar bukën, të gjithë janë ungin pervoja e gëzimin e mesianik (krah 14,13-21). Pjesmarrja në banketin me Krishtin është premtimi banketin në amshim (Krah Lk 14,15). Marja e bukës me tangambledhsi dhe mëkatarët Krishti zbulon çelimin i misionin e vet: Ai dëshiron për të qu të gjithë në bashkimin me Zotin.

Kur gjatë kremtimi i Eukaristisë kerkojmë bukën kjo është për ne bukën Eukaristike. Në traditën e teologjike, që nga fillimi, lutja për bukën ka qënë e marrur si kerkimi i Eukaristisë.

Këto që Ati ynë është lutja e ushqimi perpara kungimi, bahën e randesishme edhe thirje shprehur në faljen e mëkatit deh disponim për të pajtuar. Për të pranuar në menyr të denjt Korpin e Krishti duhët të jemi lirë nga mëkatit dhe të jemi i pajtuar me vëllazerit, si po thot Kirshti:

Pra, nëse e sjell dhuratën tënde për të kushtuar në elter e aty të bië në mend se yt vëlla ka diçka kundra teje, lere dhuratën tënde aty para i lëterit, shiko e pajtohu më parë me vëllaunë tënd e pastaj eja e kushtojë dhuratën tënde! (Mt 5,23-24).

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Në Ati ynë është thelsi i madhë, është pasuri e misterit, efikase në ndjenja, dispozicion e mrekullie e Fjalës, që as kush nuk mund të kuptoj dhe të shpreh.

“Shtesa” Ati ynë

Embolizmo “na liro, o Zot” është dosologji e Ati Ynë

Ati ynë mbaroj me thirje “Na liro nga i keqi”. Për Kishën kjo thirje është kështu e rëndësishëm që në Meshë, pas këtë lutjeje shtojtë luta për të qënë liruar nga çdo e keqë dhe për të prnuar paqën. Këto është e qartë kur në menir të tanë është ende e nevoshme shëlbimi. I keqin takojmë në menyra të ndryshme: në padrejtësin dhe interesi për profiti, në shtunën, në egoizmin dhe në indiferenca, në çdo formë esklluzioni dhe presioni, në pastrim etnik dhe në terore, në pa interesi për dinjitetin humane.

Në gjendjen e varferis tonë lutëmi Zotit që të na shëlbuj nga të gjitha keqëje. Janë shumë hapa në fjalën e Zotit që shpjegon çka është kjo shëlbimë që kerkojmë. Populi i Izraelit ka pas pervoj e Zotit si Shëlbuesi e liruasi nga robëria. Që është impenjuar me një Zoti që është liruar popullin e vet nga Egjiptit dhe nga robërin (krah Dal 20,1-2).

Shëlbimi dhe lirimi është karakterizuar të gjithë historin e shëlbimit. Në letrën e Romakve, shën Pali tregon historin e mëkatit e njerzëve të parë deh lirimi i tij. Njeriu për shkak të mëkatit i Adamit është e lidhur me të keqën:

Që, sikur mëkati i mbretëroi me vdekje, po ashtu hiri të mbretërojë me drejtësi – për jetën e pasosur, nëpër Jezu Kristhi Zoti tonë (Rom 5, 20b-21).

Nga kohen a lashta në Eukaristi është shtuar Ati ynë si deklarim:

“Sepse është mbretëria jote, fuqija jote dhe lavdia në shekujt të shekujve”. Krishterët evangeliq – si edhe katolikët shtohën këtë lavdimë në mbarim i Ati ynë. Në kremtimi Meshës katolike recitohët pas thirjës në paqën dhe shëlbim. Baskimi i lutjës për të qënë shëlbuar kjo lavderimi është karakteristike lujës krishterët. Sepse shihëmi situatën tonë është nevojshëm shikimi i Zotit, Zoterin e Historisë. Që nga krishterët të parë si na trgon libra e Zbulesa nga shën Gjoni, janë lartësuar shikimi i tyre kah Zoti i shëlbues që fitymtar mbi i keqin. Me shikimin në armerin e lavdishme, bashkesia e krishtere mund arij me plot shpres në arjën e Zoterin e tyre në kohën e kthimit ka lavdin e Zotit. Zoti është Zotëri e historisë dhe posedon fitimi. Në lavderimi shprehim shpresen tonë në Atin tonë: Ai ka fuqin dhe mirësin për të mbushur dëshira tona që jemi shprehur në Ati ynë.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Këtu janë ashtu pakë fjala por ashtu të mdhaja dhe perplot ndjenja. Ati ynë është shkurtimisht mbar Ungjilli, si për të sjell moralin dhe për doktrin, mëmsimin.

Lutja për paqën dhe shenjë e paqëje

Bashkësia i paqës

Pakë, pase së të afrohëmi i kungimit, ku festojmë bashkimi me Jezusin, perkujtohëmi që Kisha duhet të jetë një vend shenjt i paqës. Lutaj Ati ynë për të kerkuar shëlbimi nga i keqi vazhdon të shtohët për paqën: jëpja paqën e ditëve tona”. Këtu shndërrohën riti i paqës me fjal dhe me gjestat: lutaj meshtarvëve; Dëshira i paqës që meshtari dergon besimtarëve; pergjigjja e thirurve, nadhja e paqës me shtregimi i dorës.

Lutja për paqën merr dëshiren e Jezusi të ringjallur. Në fjalën e tij dhënur në Darkën e Mbramje, Jezus ka premtuar apostujve paqën e vet (Gjn 14,27; 16,33). Si ringjallur dukët në mësinë e apostujve, ka thënë: “Paqa qoftë me ju” (Gjn 20,19.21.26). Pra, pasi tani Ringjllalurit është me ne, edhe ne ka premtuar paqën e vet.

Nga fillimi i krishtënitimit dëshira e paqës është një pershendetje nder të krishtërevet. Shën Pali paraqët në të gjitha letrat e veta me fjalën: “Hiri dhe paqëja e Zotit Ati tonë dhe Jezu Krishtit”. Ai perkujton gjithmon që paqja është një detyrë i besimtarëve, por mbi të gjitha është dhurat e Zotit, dhe kësht shkrujë:

Të shfajsuar, pra, më anën të fësë, jemi në paqe me Hyjin nëpër Jezu Kishtin Zotin tonë (Rom 5,1)...duke vendosur paqën me anë të gjakut të kryqit të tij- të pajtoj me vetë gjithçka qoftë në tokë në qiell (Kol 1,20).

Krishti është paqja jonë ai i pajtoji si ata që vijnë nga hebrenjve ashtu edhe ata që vijn nga paganizmi, nëpër keyqin nga dy u bërë një populin i vetme. Ai ka shkatruar në vete armiçësin. Ai ka ardhur për të kumtuar paqën:

“Përnjimënd, Ai është Paqja jonë, e mbisi murin i ndarës d.m.th. armiçësinë- në trupin e vet. Ai shfuqizoi Ligjin e urdhërimeve me të gjitha rregulloret, me qëllim që prej dyve: paganve dhe hebrenjve, të trajtonte në vet vete një njëri të ri e duke vendosur paqën të dy të pajton në një trup me Hyjin me anën të kryqit duke asgjesuar në vetvete armiçësinë. E prandaj edhe të ju kujtoj paqen juve që ishit larg paqen edhe atyre që ishitin ngjat (Ef 2,14-17).

Dhurimi i paqës perkasin gjestes perqafimi apo shtregimi i dorës. Në letren e dytë e Korintazëve, apostolo Paullo ndahët me dëshirë:”Jetoni në paqën e Hyji, prej të cili buron dashuria, e paqja do të jetë me ju (2 Kor 13,11).

Duke shndërruar shenjë e paqës dheshirojmë njëri tjetrun paqën, si dhurat e Zotit. Bahëmi më shumë vetedishëm që atëhër sundon paqja nder Zotit dhe të njerzëve dhe mujmë të afrohëmi tek Atit. Kështu Kisha bahët një bashkësi e paqës.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

“Paqa Qoftë me ju!” Çfar thelsi në këtë fjalën! Më të vertët është e bërë paqja duke falenderuar sakrifcën e Krishtit: Paqja me Zotin, me vetvete dhe me të tjerët. Shpirti Shenjt flet shumë hërë në Shkrimi i Shenjt mbi “Puthje me dashur”, mbi “puthje e shenjt” (krah. Rom 16,16). Krishterët e parë janë puth sipas instruksin, udhezimi e apostollit si shënjë e bashkimit në dashuri.

Ovdje je pocetak

“Që qingji i Hyjit...”

Shikimi mbi fejn e Jezust

Perpara se afrohëmi për të kunguar hostia e shuguruar bahët lartësuar dhe paraqitur dhe ne jemi thiruar për të shikuar me fjalë:”Që Qingji i Hyjit”. Që do për të thënë duke shikuar Qengji i Hyjit?

Fraza “Qengji i Hyjit që i shlyen mëkatet e botës” takohëm në Beselidhjes se Re. Gjon Pagëzuesi paraqit nëxensësve të vet Jezusit me këto fjalë:”Që Qingji i Hyjit, që Ai që i shlyen mëkatet e botës” (Gjn 1,29).

Për të njohur Jezusin si Qingji i Hyut, janë sintetizuar shumë perva i popullit i Zotit në Beselidhjen e Vjetër. Për populli i Izraelit qengji i pashkve ka pasur një rendesin i posaqme. Ka qënë prerë gjatë festës se Pas-hes ku kanë treguar ndaljen nga Egjiptit dhe është konsumuar në një kontest Familiar. Në natë e daljes qengji i pas-hes ka qënë prerë dhe me gjakun e tij janë lier shtilla e dyerve. Deri sa të paralindurit i Egjitianve kanë vdekur, keqja kalojke shtepit të Izraelitve sepse janë shenjuar me gjakun. Kështu qengji i Zotit perkujton lirimi nga shkllaverin dhe kanë mbetur ruajtur nga pa pasterti. (krah Dal 12,1-13).

Për riti i darkës pashkale janë bërë vlere percize; kështu per shembull, këmba e qengjit nuk duhet të jenë të coptuar (Dal 12,46). Keto pershkrime, për Ungjiltar Gjoni ka një shenë shumë e thellë: gjithashtu edhe këmba e Jezusit në kryqin nuk janë coptuar, Ai është qengji i pakvalle e Beselidhjes se vjetër. Jezu – qengji i paskvalle – u bë burimi i shëlbimit. Nga gjoksin i tij janë dal gjakun dhe ujin, që janë shenja simbolike: gjakun është shenja dhuratës dhe vdekjes; uji është shenj e jetës që buron nga Jezusit (Gjn 19,31-37). Jezu është burimi i jetës, nga të cili buron ujin e gjalë (krah Gjnj 7, 37-39). Duke soditur Jezusin me shikimin i fes është permbushur atë çka po thotë Zakaria:”Do të shikuar mbi atë që kanë qënë i shporuar(Zak 12, 10).

Qengji është gjithashtu - nenvizuar profeti i Izaia - imazhin për shërbtorin e vuajtur. Ky është si delja e pa zë para qethtarëve nuk e çeli gojën e vet (Krah Is 53,7). Shërbtori i vuajtur është shembulli jo dhunës. Perpara mëkatit gjindemi në pyetje si për të mujtur e keqën. Mesazhi i proffetit Izais për Jezu po thotë që keqen mundet për të zoteruar vetëm me mirën pa perdorur dhunën (me mirën) duke falenderuar gjakun e qingjit e prerur (E pafajshëm).

Feja që bërë për të parë në hostijën e shuguruar e Jezust, Qingji i Hyjit,

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Kristhi është thirur qengji për pafajsisë, butësisë, degjeses dhe i sakrifikimin e tij.

“ O Zot, unë nuk jam i denjë...”

Lutja për sherimi

Perpara se afrohemi i kungimit meshtari po thir për të shikuar hostien e shuguruar, Qengji i Hyut, me fjalë “ Që Qingji i Hyjit”. Ne pergjigjemi me rrefimi: “ O Zot, unë nuk jam i denjë që ti të hysh nën pullazin tim, por thuaj vetëm një fjalë e shpirti im do të shërohet”. Ky kerkimi bërë përpara afrimit në kungim, ka vetëm një shenj e thellë, sepse me këto shpreh fakti për të nuk qënë i denj për të afruar i Zotit dhe mu për këtë kerkojmë që të jemi i sheruar.

Fjalat “O Zot, unë nuk jam i denj” janë shenjuar në Beselidhje e Re. Një centurione nga Kafarnaumit, i cili e ka njohur fuqin dhe forcen e Jezsit, lutet për të sheruar sherbtorin e tij e sëmur. Fjalet e Jezusit, i cili duhet për të arrut dhe për të sheruar e sherbtorin, centurian pergjigji dhe i thë:” O Zot, unë nuk jam i denjë që të hysh nën pullazin tim, por thuaj vetëm një fjalë e shpirti im do të shërohet”. Ai e di që është mjaft vetëm një fjalë nga Jezusit (Krah Mt 8,5-13; Lk 7,1-10).

Në anën e dytë e këtë lutjes e shkurtë thirëmi, me fjalën centurianit. Sherimi për shpirtin tonë. Duke falenderuar kontaktin me Jezusin bahëmi sheruar. Shën Ignacie nga Atiokiesë ka formulluar këtë kështu:

Ne coptojmë një bukë..., që është mediqina për amshimi, një antielmim, kështu që nuk vdesin, por jetohët për amshim në Jezu Krishtin.

Për këtë që shikon fuqinë e sherimit gjatë prekjes që na tregon Ungjillin. Një grue që ka psur derjen e gjakut afrohet tek Jezusit; ajo ka qënë sheruar në momentin ku ka takuar petkën e Jezusit. Kjo takimi në fen shero:” kurajo bija ime, feja jote të ka sheruar”(Mt 9,22). Feja në Jezusin si në atë që ka mundesi për të sheruar njerzit është shprehur me titulli e mirë “Shelbues”.

Në një lutja e shën Tomas e Aquinit thir për sherim në këtë menyre:

I gjithpushtetshmi i amshuar Zot, shiko, unë jamë tek sakramenti nga Birit të Tu i njëlindurit, Zotruesin tonë Jezu Krishti. Vij si sëmur tek mjekun e jetës, si papaster tek burimi i meshirës, si i verbëe në qartësin e dritës së amshuar, si i varfër kam nevoj për Zotin e qiellit dhe tokës. Mirpo, Të lutëm me shpresë në miresinë tënde e pa matut: sherojë vuluntarisht sëmundje të mia, me laj nga papasterti të mi, shendrit verberin të mi, pasuroje varferin time dhe veshe lakuriqin tim, kështu që ha buka i engjujve, mbreti i mbretërve dhe Zoterin mbi zoterinjve, me pervuterin dhe nderim të madhe, me pendimi i kështu i pervujtur i permbledhur, me një zemrën kështu i pastër dhe i besueshëm, me këtë shpirtin me njet për të sheruar shpirti timë.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Eukaristia është një medicina shumë e frytshme kundra vesëve, mbrojtja kundra deshira të ulta, një armaturë e shpirtit kundra amiqt e mshefur, një antielmim që mbroj nga mëkstit e mortar, vdekur.

Kungimi

Për të pas pjesëmarrjen në Korpin dhe Gjaku e Jezu Kristit

Fjala “Comunione”, “Kungim” del nga Latinishtja shenjon bashkimin. Ai i shpreh faktin që ne i bashkuar në Krishtin që është pjesmarja në Korpin e tij dhe në Gjakun e tij, kështu që formojmë vetëm një trup, si po thotë shën Pali:

Gota e bekimit, të cilën ne e bekojmë a nuk është bashkimin me Gjakun e Krishtit? Po edhe buka të cilën ne i ndajmë, a nuk është bashkim me trupin e Krishtit? (1 Kor 10,16).

Bashkimi, bashkësia është gjithashtu një pergjigjja në pyetjeve tona e shpresës. Çdo hohë ka kështu thanur” Fjalat të mdhaja”. Të gjithë që janë koncepti si universalizacione, globalizacione, komunikacione. Edhe ne Krishtërët kemi fjalat të mdhaja që tregon proektet të mdhaja: komunione dhe bashkimi, kungimi dhe bashkim. Nga bashkimi i Zotit me njerzëve është lindur globallizacione dhe solidariteti.

Duke falenderuar Eukaristisë ne hyjmë në një bashkimi i gjallë me Krishtit nder ne. Eukaristia është një teli që afron distinzion – që bashkon dhe në të njejtien kohë është i impenjuar për të punuar për një shoqeri për të vertët solidare. Në kremtimi i Eukaristisë jemi të thirur, si populli i Zotit, në bashkim, takojmë Zoterin i Ringjallur që është dhuruar për ne jetën evetë.

Eukaristia është bankëtë, dasma deh sakrifica, shenja e bashkimi birit i dashuris, shprehja bashkimi i themeluar nga Zoti që bënë bashkim dhe paqë. Në kremtimi i eukaristisë bahët shikuar konkretisht që bashkësia e kishës është bashkuar me Zoti dhe nder vete.

Nga qrtësin që eukaristia është shenja e dashurisë, lindet disponimi për të qënë shendruar jetën në dashuri për Zotit dhe për njerzeve në çdo situacion e jetës apo në raportët të shumta ku gjindemi.

Bashkësia e eukaristike është diçka konkrete. Dëshmi e fejes dhe e dashurisë për të varferve, dobëtve dhe vuajturve janë të ma shumë se janë nevojshme. Relazione e këtij detirës së madhe kerkon kthimit kah vlerave që eukaristia qësë në sytë e tanë: disponimi për të sherbier, bashkimi, interesi për të humanit.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Jezus është qengji, që do të thotë sakrifica jonë, por është gjithashtu edhe bariu i mirë. Ne jemi qengji e grrigjëve të tij për kujt Ai ofron në elterin vetën dhe i na japin ushqimë.

“Korpi i Krishtit”- “Amen”

Për të pranua i denj kungimi i shenjtë

Me fjalën “Korpi i Kristit”, hostia e shuguruar bahët ndar nder besimtarëve. Me përgjigja “Amen” manifestojmë fejen tonë në Krishtin, që është pranishëm në Eukairti. Kjo pranimi shprehët edhe në sjelle të jashtme që është kur pranojmë kungimi.

Kungimi i shenjt nuk duhët të diçka në çdoditshmerin, që pranojmë nga tradita. Për të pranuar i denj Kungimin shenja që të jemi vetedishëm qesi që jetojmë duke impenjuar për të jetuar sipas më mësimi i Zotit.

Edhe forma të jashtme e pranimit e Kungimit (dhënëja e korpit) duhët të desmojnë respekti i thellë për atë çka jetojmë. Sjellje mbrendshme si atë e jashtme është caktuar për të pranuar i denjë Kungimi i Shenjt, që është pranuar në gojën apo në duart Kisha njeh këto dy menyra. (Por të na në Kosovë si edhe në Shqipëri është tradita) që të pranojmë Kungimi i Shnejt vetëm në gojë.

Për të pranuar i denj Kungimi i Shnejt manifestohët gjithashtu edhe në jetën tonë perditshme. Nga momentin ku është dashma e eukaristisë shenjë e bashkimit veza ljobavi, egoizmo, egocentrizmo personi dhe grupi – është me te vertet kundert bashkimin. Një sjellje e asocijale si thekson gjithashtu një fjala e fort e shën Palit:

Prandaj, kushdo ha bukën apo pi kelkun e Zotit padenjsisht, do të jetë i fajtor i Korpit e i Gjakut të Zotit. Për këtë arsye secili më së pari ta shqirtojë mirë veten veç atëherë të hajë prej saj Buke e të pi prej kësaj Kellku. Sepse, kush do ha e pi – në qoftë se nuk e dallon Korpin e Zotit prej ushqimeve të tjera – ha e pi dënimin e vet (1 Kor 11,27-29).

Apostolo thekson me këto fjalë padrejtesin i socijale në bashkësin. Ka qënë kështu tradita e bashkimi për të kremtuar eukarist si një darken e bashkimi. Në këtë rasti vertetohet që pjesemares të pasur vijnë perpara, deri sa sklev, impenjuar në shebim janë ulur mrapa, kështu perpara se të gjithë janë prezent, i pasurit fillon të hanë dhe të pijn deri sa varferve është mbetur me të vertët pakë. Shën Pali perkujton komponenti i Eukaristisë, kur janë bërë dallime nder të pasurit dhe të varferit, nuk përgjigj vullnesën e Krishtit.

Këto që shën Pali po thotë bashkësin e Korntijanve, vlen edhe për ne sod: kush demton e afermit dhe bëj egoizmo stilin i vet e jetës, pranon pa denjë Korpin e Krishtit.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Zoti nuk ka nevoj për të mirat tona. Për të nderuar dhe deshiruar të mirat të veta, për të perdorur në besnikërin, që çka don Zoti si shenjë falemnderimin nga anën tonë.

Falemnderim pas Kungimi i Shenjt

Një moment i qëtesisë

Pas Kungimi i Shenjt qendrojmë për një moment në qëtesinë, siku është propozuar në instruktim gjenaral e Mesharit:

Një hërë deri sa sendet, kalku dhe patena, janë pastruar, meshtari mun të shkonë të ulë. Mund të lutet pakë në qëtesi apo mund të kendohët një himni apo një psalmi ase një këngë e tjetër e lavderimi dhe falenderimi.

Çka duhët të mendojmë në këtë kohë e qëtesimit, çka duhët të bëjmë? Në kremtimi i liturgjik në pergjithisë - dhe për kremtimi i Eukaristis posaqërisht - momenti i qëtesisë janë psaqme e rëndesishme. Ata japin mundesin për të rremimit ndergjegjjes nga fillimin e Meshës si gjithashtu pranimi pas thirjës në lutjen ” Të lutemi”. Në qëtesi ofrohet gjendje, spazio për një meditim i shkurt pas leximi dhe pas predikimi si edhe një moment për lutjën e personale e lavderimit pas Kungimi i Shenjt. Qëtesi në krmtimi i Eukaristsë nuk është një nderprer e liturgjisë, perkudert afre një mundesi për të intimitetin më të madhë i mbrendshme.

Në lutjën në qëtesi mund të gjejmë fjalat tona për të dijalogare me Jezu Krishtit. Në këtë pikpamje Falemnderimi – Eukaristi është falenderimi i zemresisht i Ksihës e Zotit – bahët një falenderimi i personalisht, ne japim më shumë thellsimi i këtij hirit.

Në qëtesin mundemi gjithashtu për të reflektuar jetën tonë dhe për të lutur Jezu Krishtit, derisa qëndron me ne dhe na percjell në impenjime tona të ndryshme. Gjithashtu edhe nxansit nga Emausit kanë drejtuar lutjën e Jezusit: “O Zot, qëndro me ne (Lk 24, 29).

Në lutjën personale mund të reflektojmë mbi detirat që të janë i besuar neve, kështu si takojmë një reshti nga shën Serapione “Nëpër ne deshiron të flas Jezu Krishti, Zoteri, dhe Shpirti Shenjt”.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Duke menduar në fjalët hospitaliti i Zotit “ Ejeni edhe ju në një vend të pabanuar e pushoni pakë ne vetmi” (Mk 6,31) meshtari pushon pakë në meditacionin mbi Ishenjtnushi sakrament. Si është e ambel ky i vetmi pushimi i vertëtn në këtë shekullë plot me lotë.

Lutja e mbarimit

Shikimi në lutjën në kaluarën dhe në arshmerin

Në lutje e mbarimi kremtimi i Eukairstisë meshtari lutët që të kremtimi i misterit sjellin frytët.

Në lutje e mbarimi vjen – si në të gjitha lutjet - një struktur preciz: thirja, perkujtime i dhuratave të Zotit, lutja për bashkësin, duke pranuar me Amen.

Për këtë shikimi permbledhja e lutjës e mbarimit është një shikim në kaluarën siku edhe një shikimi në arshmerin. Duke shikuar lutjet mbi kremtimi i eukaristisë që afrohet fundit për falenderimi i dhuratave të Zotit. Dilla ve të shumta falenderimi bahët shprehur në menyra gjenerale: në falenderojmë për bukën e jetës, për dhuratat e Shpirtit, për fuqin në sakramentit, për sakrifikim i shenjt i dhuratave, për hirin e shëlbimit. Në rasteve të festave në kremtime e solemne lutja e mbarimit vazhdon perkujtime dhuratat e Zotit në Krishtlindje, falenderimi sepse Jezusi u bërë njeri, në Pashkët për jetën e re, në Rreshajve për dhuratat e Shpirtit Shenjt.

Në shikimin në kalueshmerinë por, falenderimi vazhdohet gjithashtu në pikëpamje e ardhmerisë. Duke kaluar në kohë që kemi përpara vetës, lutemi që të dijmë të ritëmi në dashuri dhe shtojmë deri bashkimi i amshuar me Birin i Zotit; deri sa këtu në tokën jemi vetëm një bashkësi e shtohëmi deri deri bashkimi i qiellor. Lutemi që kemi fuqi për të jetuar sipas mëmsimit i Jezusit që të duam vëllazërit dhe motrat. Lutemi gjithashtu që na është dhuruar atë çka kemi nevojë për jetën dhe që të na Zoti udhëhojë kah perfecin amshuar. Në kthehemi shikimin tonë si në tanishmerin si edhe në plotësin e amshuar.

Një teksti shkruar në shekujt të parë e krishterimit është pershkruar kështu lutjën e mbarimi:

Ne deshirojmë që të falenderojmë, me këto që kanë qënë i denj për të mar pjes në misterin e tij e shenjt, deshirojmë që të lutemi derisa na zbulohët neve, jo për të akuzuar, por për të shëlbuar, për të mirën trupit dhe shpirtit, për të ruajtur meshirën, për faljën e mëkateve, për jetën e pasosur.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Në lutjën e fundit meshtari kërkon që dhuratat që kemi pranuar nëpër sakrificën dhe në kungimin I shenjt mahëmi besueshëm dhe ritëmi dita ditës. Në antifonën(reshti) e kungimit dhe në lutjën e fundit meshtari nuk qerkon tjerat por të gjithë njerzit dhe të gjitha akcione,veprimataria e tyre, për mbarë ditën dhe për të marë jetën të jetë një”Falenderimi i faelnderit”për këtë sakrifikimi i madhë dhe banketi,dasmen.

Bekimi i funditë

Për të dal në çdoditëshmerin me bekimin

Në mbarimi i Meshës së Shenjt ndahët bekimi. Nëpër një formul e shkurt "Ju bekoft Zoti i Gjithpushtëtshëm, Ati dhe Biri dhe Shpirti Shenjt" janë parashikuar edhe forme solemne për dillën dhe festat.

Për të bekuar popullin është nga gjithmon një detyr e meshtarit. Në librin e numrave takohëmi një formën e bekimit që ende sot, në fillimit i Vitin e Ri është propozuar në festimin i Eukaristisë që thotë:

Zoti të të bekoftë e të të ruajtë! Të të ndryqoftë Zoti me ftyrën e vet e pastë mëshirë për ty! E sjellë Zoti ftyrën e vet drejt teje e të dhëntë paqen! (Nr 6, 24-26).

Këtë bekimi - thirur gjithashtu bekimi i Aronit, sespe ka qënë dhanur nga Zoti meshtarit Aronit – hebrejët kanë incizuar, i thelluar në një fletë të argjendit apo në një vjers që pastaj mbajshin në qafë. Në këtë menyra kanë pasur gjithmon me fete.

Egziston një proverb i lasht por shumë i mirë, që thotë: "An Gottes Segen ist alles gelegen/ Të gjitha varët nga bekimi i Zotit". Populli i Izraelit me të parë kanë pasur pervojë që gjithçka varët nga bekimi i Zotit: Njerit parë kanë qënë bekuar nga Zotit, dhe si bekuar duhet të kontribojnë në krejimit dhe në sundimit (Zan 1,28; 2,15). Nga bekimi i Zotit është adhur forca gjenerale e jetës. Historia e popullit e Izraelit është ndjeku me bekimin i Zotit, Zoti jep prosperitet dhe sukses. Nënensit i Jezusit janë bekuar nga Jezusit. Perpara ngjitjes në Qiell Jezusi bekoji nëxansit të vet: "Atëher i mori me vete deri në Betani, i qoi duart dhe i bekoj. E, ndërsa po i bekonte, u nda prej tyre dhe u ngrit në qiell (Lk 24,50-51). Lidhur me Ringjalljen E Jezusi e ka bekuar që shpjegon shën Pjetri në fjalën e tij në Rreshajve: "Për ju, pra, më së pari Hyji e ngriti Sherbtori e vet dhe e dërgoi përt'ju bekuar - që secili prej jush t'u shmanget veprave të veta të kqija " (Vap 3,26).

Nje tregim mbi bekimi që ka qënë dhëtur shën Françesku, Kur e ka zgjidhur varferin, me perpikjen me zgjidhjen e tij ka ecur për rethë veshur si një nder më të varfer dhe ka lip lemoshën, Baba i tij vijke modhe për të. Çdo hëre kur e ka taku shën françesku, e ka malkuar. Njeri i Zotit, plagosru me malkime i babait, ka zgjidh si babain një i varferin dhe lanur pas dores e ka thënë: "Eja me mua, po të jap pjesën nga lemoshën time. Kur shikosh që Babai tim më malkon, unë po të thëm: "me bekoje o Pater!- Dhe ti bënë mbi mua shenjën e kryqit dhe me bekoje në vend të tij". Der sa i varferit i bakonte kështu, njeri i Zotit ka thënë Babain e vet: "Nuk besosh që Zoti mund të më jap një babin që, kundra të malkime të tua, me perfshin me bekimin?"

Nga ky akti i vogël konkludojmë që ne të gjithë kemi nevoj dhe deshirojmë bekimin.

Në fund kremtimi i Eukaristis pranojmë bekimi i Zotit; E dim si njerzit i bekuar nga Zoti dhe percjellur nga Ai mund të dalim nga kisha në mbarimi i Meshës dhe për të jetuar në çdoditëshmerinë. Jemi vetëdëshëm që nuk mujmë të bëjmë të gjitha nga vetëvetja, duhet të bahëmi bekim njeri për tjetrin.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Bekimi në mbarim i meshës është kështu një simboli sakrificës së meshës. Çka është tjetër mesha dhe kungimi i shenjt përveq plotësia çdo bekimi i Shejtes Trinisë?

Leshimi dhe dergimit

Derguar për të kumtuar paqën

Kremtimi i Eukaristikë në lashtesis është mbaruar me fjalët latine "Ite missa est". Orgjinalie ka qënë një shpalje: tani jeni leshuar. Më fjalë "Missa" (leshimi) mujmë të bashkohëmi me termin "Missio/ missione". Në këtë mënyr leshimi bashkohët në mendimin: jeni derguar; mendimi "Messa" pertrihët thirja dergimit tonë i krishtëre.

Gatë leshimit meshtari kumton me fjalë: " Shkoni në paqë". Në eukairsti kemi prevojën e paqës së Krishtit, dhe shëlbimi i tij; tani jemi ne derguar si ambasadori i paqës. Në këtë është pranuar një thirje centrale në veprimtarin e Jezusit, që shihët në një kohë të luftës, urejtjës dhe ndarjës. Ai kerkon gadishmerin për lajmin e tij – në këtë kuptim Ai nuk është adhur për të na pru paqën, por shpatën – dhe kumtoj paqën nder njerzve. Nëxansit e tij duhët të jenë "Demonstranti" për paqën për këtë Jezu Krishti japin instrukcione precize për udhetime e tija nëpër vendet të ndryshme: nuk duhët të mbajnë me vete as shtagin – që mund të jetë interpretuar si një armë (Mt 10, 34) - nuk duhët të kanë qanten, edhe nuk duhët të mbrojnë, difendere, në rastë ku për këto ndodhin ndarja. Nëxansit duhët të dergoj paqën në shtepin (Lk 9-10).

Sipas fjalës se leshimit bahëmi derguar për të shërbier në botën. Nga eukairsti dhe nga takmi me Krishtin pranojmë fuqin e nevojshme për të shërbier. Në Eukaristi kremtojmë mundime e Jezusit për ne, për këtë kremtime bahët gjithashtu shkolla disponibilliteti, për shërbim dhe për impenjime për të tjerët, për të trazmetuar shpresën. Në menyr edhe më qartë nëpër këto fjalë bahët dhuruar shpresa, deri sa kujdesemi për njerzit. Në Kameron më ka prek e thellë disa vjet perpara një vrejte nga një regultare (motra e nerit): "Duhët të ndahëmi bukën dhe shpresën". Në këto fjalë është shprehur detira, që na është besuar në kremtime e Eukaristike.

Në fjalën e Leshimit "Shkoni në paqë" ne pergjigjemi me "Falemderojmë e Hyjin". Keto fjalë duhët të qësim në kuptimi e tij më të thellë. Edhe njëhër permblidhemi pëse shkojmë në Meshën: për të falenderuar Hyjin. E tani pasi kthehemi në shtipijt tona dhe në çdoditshmerin tonë, rinjohja e falemderimit na duhët për të na percjellur.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Pas pershendetjes " Shkoni në paqë" Populli pergjigjet: "Falemderojmë Hyjin"(Deo gratias). As gje nuk është më shumë thënë në menyr më të shkurt, as degjuar në menyr më të gëzueshëm, për të kuptuar në manyr më të tellë dhe realizuar në menyr më të zemresisht nga kjo falemderimit i Zotit.

Adhurimi e Ishenjtnushmin Sakramenti

Pranishmeria e Zotit në tabernakullin

Një karakteristik në kishën katolike është fakti që besimtarët adhurojnë Eukairistinsë jo vetëm gjatë Meshës së Shenjtë, por japin nderimi edhe jashtë kremtimi i Eukaristis. Hotijtë shuguruar janë ruajtur me kujdes në tabernakullin.

Katekizmi i Kishës Katolike po thotë:

Rezerva i shenjt (tabernakuli) nga fillimi ka qënë caktuar për të ruajtur në menyr të denjë Euakristin që të mund të jetë derguar e sëmureve she të moshuarve, jashë Meshës. Duke thelluar fen në pranishmerin reale e Krishtit në Euakristin, Kisha ka bë vetedishëm shenjen e adhurimit në qëtesin e Zotit pranishëm nën bukën eukairstke.

Fjala “tabernakulo” dmth “tenda”. Na perkujton tenden që Mosiut e kan ngrit, gjat udhetime në shkretetirën, kur Zoti ka dhuruar popullit pranishmerin e tij (Dal 33, 7-9). Kjo pranishmeria e Zotit ka qënë plotesuar nga Jezusit sipas Ungjillit shën Gjoni (krah Gjn 1,14) ka adhur për të qëndruar me ne (letarmente: ka bërë tende). Në të njëjtin menyr edhe neve është dhuruar pranishmeria e Jezusit në tabernakullin, nëpër shenjen e baukës. Ai bahët pranishem em ne. Kjo pranishmeria e Zotit ndër njerzve është mbushur në këtë moment kur Biri i Zotit banonte nder ne, ka bërë(konstruar) tenden e vet ndër ne (ku mund të perkthehemi letarmente, Gjn 1,14).

Drita e vogel gjithmon e ndezur në kishave tona tregon pranishmerin Eukaristike e Jezusit. Tabernakullin duhet të është në një vend posaqe pregaditur në mbrendesin e kishës dhe duhët të jetë konstruiar, ndrequr në menyrë, që të pranishmit perkujton pranishmerin reale e Krishtit në sakramentin. Në këtë mund të kemi shembullin e sjelljes e shën Françeskut nga Asizi. Perkundrazi që ai ka pasur vision e varferis në menyr ekstremë, por gjithmon e ka kujdes që kishat të ndryshme e bashkësisë se vet tabernakullin të jetë i denjë dhe precizë.

Duke bërë vetedishëm që Jezu Krishti është i pranishëm në tabernakullin, besimtarët ka gjetur dy forme të ndryshem për të adhurim. Forma më të thjeshë dhe e njohur është lutja në qetesin perpara Ishetnushmi sakrament.është një demostrim i falemderimit. Një shenjë e dashurisë, por gjithashtu edhe një plotesim nga një borgjë. Gjoni Pali II po thotë:

Kisha dhe bota ka nevoj e madhe për kultin (adhurim) Euakristike. Jezu Krishti po na prit në këtë sakramentine dashurisë. Mos të kursejm kohë tonë për të shkuar në takim në adhurim, në konteplacioneplot fen që është gati për të dhënë shperblim për mëkatët dhe delikta të mdhaja e botës. Mos të kursejmë adhurimi tonë.

Forme të tjera të bukura të adhurimit Ishentnushmit janë procesione eukairstike, posaqë kjo solemne në festen Korpit dhe Gjakut e Jezu Krishtit (festa e Korpit Kirstit). Ku qojmë Ishenjtnushmi Sakrament në rrugët tona në shtetët tona dhe në qitetët. Procesione janë një deshmi publlike: Ne deshmojmë që Jezu Krishti na percjell në çdo ditshemrin tonë edhe ne percjellit atij.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Pasi kemi pranuar Korpin e Krishtit perkujtojmë fjalës në Kengen mbi kengeve”Gjeta atë që ma do shpirti e shtrëngova, më nuk do të lesojë”(Kk 3,4).....Tenillo..... me dashurin e pakufirin dhe kështu deshruar.

Menyra e mendimit e veprimtarisë Eukaristike

Dhurat e falur për çdoditshmerinë

Kush kremton Eukaristin lejohet që të jetë i ndryshuar nga Euakrita edhe në jetën e në çdoditshmërinë. Shën Irinej nga Lionit, që ka jetuar në sekulin e tretë, ka thënë këtë propozim:

Menyre jonë e mendimit është dakort me Euakristia, si edhe Euakaristia, në fytyren e saj adapton sipas mendimi jonë.

Si manifestohet, pra, një menyra e mendimit e një stillit e jetës eukaristike? Menyra e jonë e mendimit dhe për të jetuar përsipirtrin tonë mund të jenë eukaristike, nese në jetën tonë bahën e shuhur shenjat të ndallume e karakterit e Euakristit, si disponim për të shërbyer, falenderimi, shpresa, vetdishmeria, dhe dija që Krishti na percjell në jetën tonë.

Pater Michael Schneider SJ në librin e tij “Das neue Leben” flet për impenjim por, jo shkurtim në diçka në çdoditshmerinë e regultë. Euakristia, pika centrale, burimi i jetës krishtere, duhet të përfshin edhe jetën tonë në çdoditshmerinë. Pater numron disa karakteristikë krenimit të eukaristit dhe po jep disa propozime. Po ju jap disa nga nxitje e tyre për jetën tonë shpirtor.

Falenderimit të Eukaristisë futemi në historinë e shëlbimit të Zotit me njerzve. Në këtë menyr mund të zbulojmë që edhe ne, personalisht, jemi thirrur për të marr pjesë në këtë “historinë e shëlbimit”. Në një still të jetës dhe mendimi të Eukaristike perkasin ndyeshmerinë për Fjalën që na është dhuruar për të na percjell gjatë ditës. Për këtë mund të themi falenderimit.

Mirpo, Eukaristi është festa e bashkësisë. Paraqesim problemet tona dhe nevojat e shumta, duke futur nevojë edhe persone konkrete. Në këtë menyr vlenë impenjimi konkret mësimi i Jezusit, duke dhënë në dispozicionin të afermit. Shumë kanë nevojë për ndihmë tonë, një fjalë të mirë, një dhuratë.

Eukaristi shenon “falenderimi” pikësiht falenderimi duhet të jetë në një jetë të krishterë. Apostulli shën Pali falenderon në të gjitha letrat e veta për dhuratat, që Zoti bënë në të bashkësinë të ndryshme. E bindur thellë për nevojë për të ditur falenderuar, kur po thotë:

Sepse, edhe pse e njohën Hyjin, nuk ia dhanë nderimin e duhur as falenderimin ashtu si i përket Hyjit, por perkundrazi tretën në arsyetime të zbrazëta të veta e kështu u erresua zemra e tyre në pakuptim (Rom 11, 21).

Për të menduar dhe jetuar një still eukaristike futet në kundërshtim me ndo menyr mendimit sjellin sod shumë gjersuar. Bahëm në rezikun që të besojmë vetëm në vete. Një stil i jetës ku duhet të gjindet edhe rethana ku duhet të dim të thëmë falenderim, sa jemi borgjill ndaj Zotit tonë – si edhe ndaj afermit tanë. Jeta tonë është një dhuratë, për të cilin falenderojmë Zotin.

Meditojmë me p. Giuseppe Freinademetz:

Pasi kemi pranuar Korpin e Krishtit veprimtaria e falenderimit është më e nevojshme për të thënë faleminderit. Efekti i pranimit të kungimit duhet që të shfaqet menjherë në menyr të jashtme, përpara në veprat se në fjalat, dhe jo vetëm gjithë ores por mbar ditën si edhe në mbar jetën.

Bibliografia

Giovanni Paolo II, Enciclica "Ecclesia de Eucarsia"(2003).

Catechismo della Chiesa Cattolica (Roma 1992).

Conferenza Episcopale Italiana, La verità vi farà liberi. Catechismo degli adulti (Roma 1995).

Centro di Azione Liturgica, La Parola di Dio nella celebrazione Eucaristica (Roma 1998).

Centro di Azione Liturgica, La celebrazione eucaristica (Roma 2000).

R. Falsini, Gesti e parole della Messa. Per la comprensione del mistero celebrato (Milano 2001).

C. Giraud, In unum corpus. Trattato mistagogico sull'eucaristia (Cinisello Balsamo 2001).

G. Mani, Lettera pastorale sulla famiglia, 2001, 43-83.

V. Paglia, L'eucaristia salva il Mondo. Lettera pastorale (Terni 2001).

Deutsche Bischofskonferenz (Hrsg.), Das Glaubensbekenntnis der Kirche. Katholischer Erwachsenenkatechismus (1985).

Erzdiözese Wien, Eucharistie. Gefeiertes Leben – gelebte Feier, Jahrbuch 1993.

J. H. Emminghaus, Die Messe. Wesen – Gestalt – Vollzug (Klosterneuburg, 6. Auflage 1997).

B. Fischer, Volk Gottes um den Altar (Trier, 4. überarbeitete Auflage 1984).

J. Hermans, Die Feier der Eucharistie. Erklärung und spirituelle Erschließung (Regensburg 1984).

J.G. Plöger (Hrsg.), Gott feiern. Theologische Anregung und geistliche Vertiefung zur Feier von Messe und Stundengebet (Freiburg 1980).

M. Schneider, Das neue Leben. Geistliche Erfahrungen und Wegweisung (Freiburg 1987).

H. Ségur, Die Messfeier. Aus der Bibel erklärt (Graz 1992).

J. Hermans, Die Eucharistiefeier – Gegenwart Christi. Erwägungen und Gebete zu den einzelnen Teilen der Messfeier (Kevelaer 1987).

W. v. Arx, Die Messe kurz erklärt (Fribourg 1978).